

3.2. ■ ■ sector primario e industrias relacionadas

■ A análise do sector primario está dividida en catro grandes apartados, nos que se fai referencia ós principais datos do sector considerado no seu conxunto, para posteriormente consideralas tres grandes actividades agrupadas baixo o epígrafe “sector primario e industrias relacionadas”: o subsector agrogandeiro, o subsector pesqueiro e o subsector forestal.

O estudio do sector primario considerado no seu conxunto partirá da información recollida na *Contabilidad Regional de España*, do INE, na EPA, no *Anuario de estadística agraria 2001*, da Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, e no Ardán.

Segundo os datos da Contabilidade Regional de España do INE, o sector primario (non considera as actividades industriais) galego representa o 7,3% do VEB a prezos básicos de Galicia, sendo esta porcentaxe do 4,0% no conxunto do Estado. O **cadro C.1.3. (VEB a prezos básicos das CC.AA. 2002: distribución segundo ramas de actividade)** amosa que Galicia é a sexta comunidade co maior peso relativo do sector nas

súas respectivas economías, por detrás de Andalucía, Castela-A Mancha, Extremadura, Murcia e A Rioxa.

A poboación ocupada no sector primario e industrias relacionadas acadou en 2002 os 197,2 miles de persoas (13,3 miles de ocupados menos que no ano anterior) o que representa o 18,4% da ocupación en Galicia (1,4 puntos porcentuais menos que en 2001). Atendendo ás distintas ramas económicas consideradas, o **cadro 3.2.1.** amosa que este descenso prodúcese nas ramas productivas, en tanto que nas ramas industriais, a ocupación aumenta, tanto na industria de produtos alimentarios como na da madeira, en torno ás 3,5 miles de persoas.

O desemprego afectou en 2002 a 9,7 miles de persoas, o 6,5% das persoas paradas en Galicia nese ano. Comparado co ano anterior, o desemprego medra en 2,0 miles de persoas, pasando a súa importancia relativa no total galego do 5,8% ó devandito 6,5%. Tendo en conta as distintas ramas de actividade, o devandito cadro reflicte un lixeiro aumento do desemprego nas

CADRO 3.2.1.

Poboación ocupada e parada no sector primario e industrias relacionadas 2001-02

	2001		2002		02/01	
	(en miles de persoas)				(%)	
Poboación ocupada	210,5	197,2	-13,3	-6,3		
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	121,4	108,9	-12,5	-10,3		
Pesca e piscicultura	36,9	29,2	-7,7	-20,9		
Industrias de productos alimenticios, bebidas e tabaco	34,8	38,2	3,4	9,8		
Industrias da madeira e da cortiza	17,4	20,9	3,5	20,1		
Poboación parada	7,7	9,7	2,0	26,0		
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	2,1	2,9	0,8	38,1		
Pesca e piscicultura	1,5	1,2	-0,3	-20,0		
Industrias de productos alimenticios, bebidas e tabaco	3,8	4,5	0,7	18,4		
Industrias da madeira e da cortiza	0,3	1,1	0,8	266,7		
Peso relativo na ocupación galega (%)	19,8	18,4				
Peso relativo no desemprego galego (%)	5,8	6,5				

Fonte: IGE, Enquisa de Poboación Activa

CADRO 3.2.2.

Poboación ocupada na agricultura e na pesca 2001-02: distribución por sexo e grupos de idade

	Total		Homes		Mulleres	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	(en miles de persoas)					
Agricultura						
16 - 19 anos	0,6	1,3	0,6	1,3	-	-
19 - 24 anos	2,5	1,8	2,2	1,6	0,3	0,2
25 - 54 anos	74,7	65,7	37,2	33,8	37,5	31,9
55 e máis anos	43,5	40,2	16,0	16,3	27,5	23,9
Total	121,3	109,0	56,0	53,0	65,3	56,0
Pesca						
16 - 19 anos	0,8	0,4	0,8	0,4	-	-
19 - 24 anos	2,4	1,9	2,1	1,8	0,3	0,1
25 - 54 anos	31,2	23,9	25,6	19,4	5,6	4,5
55 e máis anos	2,5	3,0	1,1	1,5	1,4	1,5
Total	36,9	29,2	29,6	23,1	7,3	6,1
Agricultura e pesca						
16 - 19 anos	1,4	1,7	1,4	1,7	-	-
19 - 24 anos	4,9	3,7	4,3	3,4	0,6	0,3
25 - 54 anos	105,9	89,6	62,8	53,2	43,1	36,4
55 e máis anos	46,0	43,2	17,1	17,8	28,9	25,4
Total	158,2	138,2	85,6	76,1	72,6	62,1

Fonte: IGE, Enquisa de poboación activa

distintas ramas agás no caso da pesca e piscicultura.

Os datos do **cadro 3.2.2.** reflicten o maior peso da man de obra feminina no subsector agro-gandeiro e forestal galego, que no ano 2002 foi de 51,4% (59,5% no caso das mulleres de 55 e máis anos), 2,4 puntos porcentuais inferior ó rexistrado en 2001. Se se consideran as 138,2 miles de persoas ocupadas nas ramas agrícolas, gandeiras, caza e silvicultura e na pesca, a importancia relativa da muller acadou o 44,9% (45,9% en 2001), sendo do 58,8% no grupo de 55 e máis anos (62,8% en 2001).

Este predominio débese en boa medida ó papel das axudas familiares e dos empresarios

sen asalariados. No subsector agrícola estes representan, en conxunto, o 85,9% da poboación ocupada na agricultura fronte ó 20,7% no caso do mercado de traballo galego, sendo estas porcentaxes do 95,7% e do 24,7% se falamos da ocupación feminina.

Atendendo á distribución segundo grupos de idade, compre salienta-la importante diferenza que hai entre o sector agrario e o conxunto da economía galega, sendo esta diferenza máis acusada no caso da ocupación feminina.

Dunha banda, mentres que para o conxunto do mercado de traballo galego, o 77,3% da ocupación ten unha idade entre 25 e 54 anos, un 13,4% corresponde a ocupados de de máis de 55

Evolución da actividade no sector primario 2000-01: ingresos, custos e resultados

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Ingresos de explotación	10.798,56	100	12.203,63	100	13,01
Consumo e outros gastos de explotación	9.329,32	86,39	10.567,23	86,59	13,27
Valor engadido bruto a custo dos factores	1.469,24	13,61	1.636,40	13,41	11,38
Gastos de persoal	905,09	8,38	1.014,71	8,31	12,11
Resultado económico bruto da explotación	564,15	5,22	621,69	5,09	10,20
Amortizacións	246,33	2,28	273,77	2,24	11,14
Resultado económico neto da explotación	317,83	2,94	347,91	2,85	9,47
Resultado financeiro	-52,50	-0,49	-71,94	-0,59	-37,02
Ingresos financeiros	111,72	1,03	110,67	0,91	-0,94
Gastos financeiros	164,22	1,52	182,61	1,50	11,20
Resultado de actividades ordinarias	265,32	2,46	275,97	2,26	4,01
Resultado de actividades extraordinarias	44,71	0,41	38,91	0,32	-12,97
Resultado antes de impostos	310,03	2,87	314,88	2,58	1,56
Impostos	98,54	0,91	104,36	0,86	5,91
Resultado neto do exercicio	211,49	1,96	210,52	1,73	-0,46
Cash-flow	444,80	4,12	467,41	3,83	5,08

Fonte: Ardán

anos, e un 7,6% no caso dos xoves entre 19 e 24 anos, no sector agrícola estas porcentaxes son do 60,3%, 36,9% e 1,7%, respectivamente.

Doutra, se considerámo-la poboación ocupada feminina, no conxunto da ocupación galega, estas porcentaxes son similares ás da poboación ocupada total, mentres que no sector primario, as mulleres con idades comprendidas entre 25 e 54 anos representan o 57,0% da mulleres ocupadas na agricultura, sendo do 42,7% no caso das mulleres con máis de 55 anos.

O descenso da ocupación prodúcese en tres dos grupos de idades recollidos no **cadro 3.2.2**. No grupo de idades entre 25 e 54 anos a ocupación cae un 15,4% (16,3 miles de persoas), sendo do 24,5% no caso das persoas entre 19 e 24 anos (1,2 miles de persoas) e do 6,1% no de 55 e máis anos (2,8 miles de persoas).

No ano 2000 (ultimo dato dispoñible) continúa o descenso da renda agraria (VEB a custo de factores), acadando os 892,5 millóns de euros, un 2,4% menos que no ano precedente. A produción total agraria no ano 2000 rexistrou un descenso do 6,9% para acadar un valor de 2.416,2 millóns de euros, dos que 1.820,1 millóns de euros (un 0,8% máis que en 1999) corresponden á produción final agraria.

Do total da superficie xeográfica galega (2.957,8 miles de hectáreas), **cadro C.3.11**.

(*Distribución xeral de terras 2001*), un 63,7% corresponde á superficie forestal, en tanto que a superficie cultivada e a dedicada a prados e pasteiros acollen cada unha o 14,1%.

O devandito cadro reflicte que a importancia relativa do terreo forestal na provincia de Ourense, xa que o 70,2% da súa superficie está dedicada a terreo forestal, sendo aproximadamente o 62% nas outras tres provincias. Comparado coa distribución no conxunto de Galicia, pódese salienta-lo peso relativo da superficie cultivada e a de prados e pasteiros na provincia de Lugo, que representan, respectivamente, o 17,1% e 16,5% da superficie total de Lugo.

A **situación empresarial** das 2.829 empresas pertencentes ó grupo de actividades relacionadas co sector primario segundo o criterio de selección de empresas considerado polo Ardán ven reflectida nos **cadros C.3.5**. (*Sectores productivos 2001*), **3.2.3** e **3.2.4**. Estas empresas, que presentan un emprego medio de 20 traballadores por empresa, xeraron no ano 2001 un VEB total a custo de factores de 1.636,4 millóns de euros (o 17,8% do total das empresas galegas consideradas) e uns ingresos de explotación de 12.203,6 millóns de euros (o 26,5% dos ingresos totais).

O devandito **cadro C.3.5** amosa que son as actividades relacionadas co subsector agro-gandeiro as que engloban un maior número de

CADRO 3.2.4.

Evolución do investimento e do financiamento no sector primario 2000-01

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Activo total	6.636,09	100	7.495,01	100	12,94
Activo fixo (neto)	2.900,78	43,71	3.205,73	42,77	10,51
Gastos amortizables	36,86	0,56	39,41	0,53	6,92
Inmovilizado inmaterial	207,37	3,12	224,77	3,00	8,39
Inmovilizado material	1.803,31	27,17	1.961,42	26,17	8,77
Outro inmovilizado	849,21	12,80	978,65	13,06	15,24
Outro activo fixo	4,02	0,06	1,47	0,02	-63,42
Circulante neto	3.735,31	56,29	4.289,28	57,23	14,83
Existencias	1.148,55	17,31	1.374,77	18,34	19,70
Debedores	2.048,00	30,86	2.343,58	31,27	14,43
Tesourería	283,98	4,28	277,97	3,71	-2,12
Outro activo circulante	254,78	3,84	292,96	3,91	14,99
Fontes de financiamento	6.636,09	100,00	7.495,01	100,00	12,94
Financiamento permanente	3.400,50	51,24	3.682,60	49,13	8,30
Fondos propios	2.197,22	33,11	2.428,41	32,40	10,52
Recursos alleos l/p	939,79	14,16	965,06	12,88	2,69
Ingresos distribuídos en varios exercicios	263,50	3,97	289,13	3,86	9,73
Acreedores a curto prazo	3.235,59	48,76	3.812,41	50,87	17,83
Fondo de rotación	499,72	7,53	476,87	6,36	-4,57

Fonte: *Ardán*

empresas (1.249 empresas) xerando o 46,4% do total de ingresos de explotación do sector primario e o 36,8% do valor engadido bruto a custo de factores do sector. As 755 empresas pertencentes ó subsector mar-industria, xeran o 36,5% do valor engadido bruto.

O principal **núcleo de localización** segundo ó valor engadido bruto xerado polas empresas, **cadro C.3.18.** (*Sector primario 2000-01: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB*), é Vigo cun total de 251,0 millóns de euros, un 5,9% máis que no ano anterior, seguido de A Coruña, cun valor engadido bruto xerado de 190,8 millóns de euros, un 12,5% superior ó do ano anterior.

Respecto á **evolución da actividade**: ingresos, custos e resultados, o **cadro 3.2.3.** reflicte que no ano 2001 as empresas do sector primario consideradas no seu conxunto presentaron un lixeiro descenso do seu resultado neto do exercicio (-0,5%) para situarse nos 210,5 millóns de euros. O resultado antes de impostos medrou un 1,6%, ascendendo a 314,9 millóns de euros.

O crecemento do VEB a custo de factores no ano 2001 foi do 11,4%, 1,6 puntos porcentuais menos do que o fan os ingresos de explotación,

polo que o peso relativo do VEB descende dúas décimas ata os 13,4% do ano 2001. O resultado de actividades ordinarias experimentaron un crecemento do 4,0% respecto ó ano anterior, polo que o seu peso relativo no total dos ingresos de explotación descenden dende os 2,46% ata as 2,26% do ano 2001.

En relación ó estudio do **balance agregado** das empresas deste sector, o **cadro 3.2.4.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 11,1% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 476,9 millóns de euros, un 4,6% inferior ó existente o ano anterior. O 88,9% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernerente ás fontes de financiamento, o 49,1% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 10,5% respecto ó ano anterior, supoñen o 32,4% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 2,7%, cun peso relativo do 12,9% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 7.495,0 millóns de euros, un 12,9% superior ó valor de 2000, dos que 3.205,7 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 10,5% superior en relación ó ano anterior). Os 4.289,3 millóns res-

tantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 14,8% en relación ó ano 2000.

No que ó **estudio económico e financeiro** se refire, o **cadro C.3.17.** (*Sector primario 2000-01: estudio económico e financeiro*) reflicte unha aceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un crecemento respecto ós ingresos do VEB, unha medra do peso relativo dos gastos de persoal e un crecemento da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é oito décimas inferior, que no caso da evolución do VEB sobre os ingresos ascende a 9,8 puntos porcentuais.

O devandito **cadro C.3.17.** amosa unha lixeira caída da rendibilidade económica (5,21% en 2001 fronte ós 5,26% no ano 2000) e un descenso da rendibilidade financeira antes de impostos, que acada o 11,3% en 2001 (un punto menos que en 2000). Asemade, o **cadro** reflicte unha medra do custo neto da débeda.

Subsector agrogandeiro

A análise deste subsector estrutúrase en tres grandes apartados. No primeiro deles analízase o subsector agro-gandeiro no seu conxunto, a partir da información recollida nos presupostos da Xunta, o *Anuario de Estadística Agraria 2001*, o Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación e mailo Ardán.

Os dous seguintes apartados analizan os subsectores agrícola e gandeiro por separado, tendo en conta os datos no *Anuario de Estadística Agraria*, así como os datos da Campaña de Saneamento Gandeiro 2001-2002 e o IGE.

A Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural e mailo Fondo Galego de Garantía Agraria (FOGGA), antes Instituto Lácteo e Gandeiro de Galicia (ILGGA), son os encargados de levar a cabo as políticas relacionadas co ámbito agro-gandeiro. Os **cadros 3.2.5.** e **3.2.6.** amosan que o presuposto total consolidado da Consellería ascendeu a 294.152,2 miles de euros no ano 2002, un 12,1% superior ó de 2001, das que 260.346,2 miles de euros (o 88,5%) corresponde ó presuposto da consellería e os

33.805,8 miles de euros restantes (o 11,5%) ó seu organismo autónomo.

O **cadro 3.2.5.** amosa que os principais programas son os correspondentes á “Ordenación, reestructuración, fomento e mellora da produción agraria” e o de “Desenvolvemento Rural”. Ó primeiro dedícanse un total de 108.080,2 miles de euros, tendo por obxecto a realización de accións que inciden no incremento da rendibilidade das explotacións, así como na compensación da perda da renda, ben polo emprazamento da explotación ou pola aplicación de medidas agroambientais, ademais de incentiva-lo rexuvenecemento dos agricultores, favorecendo o relevo xeracional do sector.

O segundo, con 63.207,8 miles de euros, diríxese a reorganización das estruturas agrarias, coa finalidade de lograr explotacións viables, e ampara-las accións destinadas ó desenvolvemento do potencial endógeno das áreas rurais.

Tal e como reflicte o **cadro C.3.12.** (*Macromagnitudes agrarias 2000*), o valor engadido bruto a custo de factores ou **renda agraria** diminúe no ano 2000 (último ano dispoñible) un 2,4% respecto ó ano precedente, para situarse nos 892,5 millóns de euros.

A produción total agraria (PTA) no ano 2000 experimentou unha caída do 6,9% respecto ó ano anterior, para acada-los 2.416,2 millóns de euros, dos que 1.820,1 millóns corresponden á produción final agraria (PFA). Atendendo á achega dos subsectores agrícola e gandeiro á PFA en 2000, o sector primario presenta unha importante supeditación ó sector gandeiro, xa que este representa o 56,7% da PFA, en tanto que o sector agrícola supón o 23,6%. Asemade, comparado co ano anterior, prodúcese unha medra da contribución do sector gandeiro á PFA, que pasa do 55,8% de 1999 ó 56,7% do ano 2000, en tanto que a achega do sector agrícola descende dende o 24,8% de 1999 ata os 23,6% do último ano analizado.

A vocación comercial do sector agrícola (que mide o nivel de integración do sector no seu entorno), medida pola relación PFA/PTA, foi do 48,1% en 2000, moi lonxe da porcentaxe rexis-

CADRO 3.2.5.

Presupostos consolidados da Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural 2001-02: distribución dos créditos por programas

	2001	2002	02/01
	(en miles de €)		(%)
Capacitación extensión agraria	8.278,3	9.109,0	10,0
Formación Profesional F.S.E.	2.413,1	2.976,9	23,4
Infraestructuras, reforma e desenvolvemento agr.	5.199,4	5.106,0	-1,8
Desenvolvemento rural	50.009,0	63.207,8	26,4
Dirección e Servizos Xerais de Agricultura	14.702,6	15.454,2	5,1
Promoc. cooperativa e social e Div. de Tec. Agr.	516,9	3.035,6	487,3
Sanidade vexetal e animal	24.140,9	33.350,1	38,1
Ord., reestr., fomento e mellora da prod. agraria	48.203,6	108.080,2	124,2
Regulación de producións e mercados agrarios	7.487,4	7.646,7	2,1
Ordenación e creación de industrias agroaliment.	-	-	-
Plan Galego de Investigación e Desenvolvemento Tecnolóxico	5.647,7	4.211,9	-25,4
Elaboración e difusión estatística	69,1	69,1	-0,0
Fomento de cultivos alternativos	3.176,3	-	-100,0
Fomento do sector gandeiro	60.797,2	12.783,5	-79,0
Fomento das industrias agroalimentarias	26.742,0	25.316,1	-5,3
Fomento da comercialización agroindustrial	5.047,9	3.805,1	-24,6
Total	262.431,3	294.152,2	12,1

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

CADRO 3.2.6.

Presupostos da Consellería de Agricultura 2001-02: distribución económica

	Consellería			ILGGA (1) (2)			Total		
	2001	2002	02/01	2001	2002	02/01	2001	2002	02/01
	(en miles de €)			(en miles de €)			(en miles de €)		
	(%)			(%)			(%)		
Operacións correntes	46.494,9	56.531,8	21,6	4.687,3	4.746,9	1,3	51.182	61.278,7	19,7
Operacións de capital	215.762,7	237.445,9	10,0	90.790,8	29.058,9	-68,0	306.554	266.504,8	-13,1
Total bruto	262.257,6	293.977,7	12,1	95.478,1	33.805,8	-64,6	357.736	327.783,5	-8,4
Transferencias internas	95.303,7	33.631,5	-64,7	-	-	-	95.304	33.631,5	-64,7
Total consolidado	166.954,0	260.346,2	55,9	95.478,1	33.805,8	-64,6	262.432	294.152,0	12,1

(1) Instituto Lácteo e Gandeiro de Galicia

(2) A disposición adicional quinta da Lei 7/2002, do 27 de decembro, de medidas fiscais e de réxime administrativo, modificou a denominación do Instituto Lácteo e Gandeiro de Galicia, organismo autónomo de carácter comercial e financeiro adscrito á Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, que pasou a denominarse Fondo Galego de Garantía Agraria (Fogga).

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

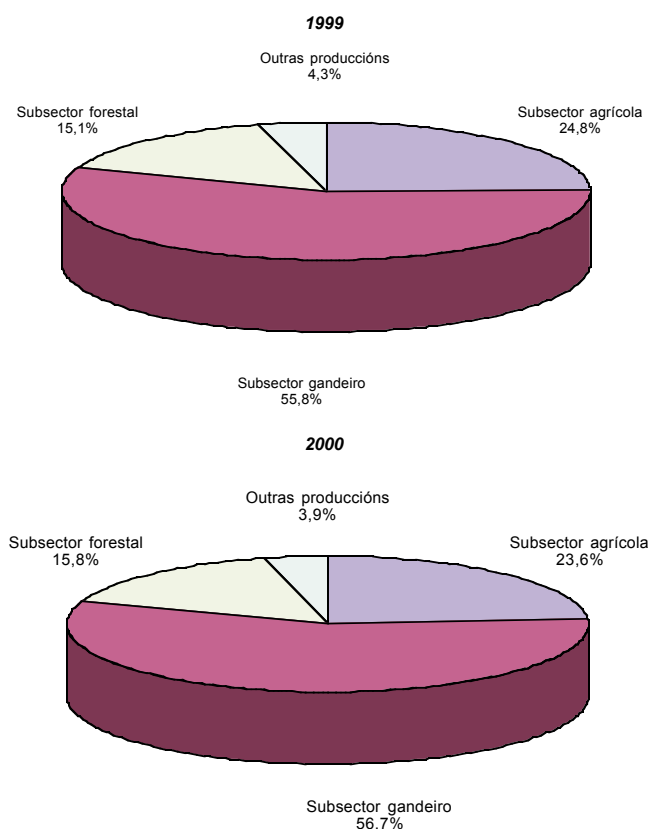
CADRO 3.2.7.

Macromagnitudes agrarias 2000 gastos de fóra do sector

	2000					00/99
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	(%)
	(en miles de €)					
Sementes selectas e plantóns	7.617,9	8.871,2	1.083,9	4.862,6	22.435,5	-18,6
Pensos para o gando	102.181,7	59.010,6	48.114,8	40.318,6	249.625,7	2,5
Fertilizantes	15.389,6	9.258,8	5.098,0	8.683,2	38.429,6	2,2
Emendas	674,1	846,2	244,0	449,4	2.213,7	19,8
Enerxía	29.138,0	39.505,1	8.802,1	15.870,8	93.316,0	35,8
Lubricantes	3.810,5	3.350,0	168,0	2.196,0	9.524,5	8,6
Neumáticos	7.100,0	6.650,3	2.961,2	3.167,0	19.878,5	2,3
Productos fitosanitarios	3.914,9	2.162,5	2.350,0	2.331,4	10.758,8	-1,7
Tratamentos zosanitarios	13.991,7	18.628,7	9.309,9	4.754,2	46.684,6	7,4
Reparación de maquinaria	79.167,6	91.030,1	30.247,7	35.272,0	235.717,4	10,4
Reparación de construcións	6.333,8	7.443,4	7.021,3	4.070,0	24.868,5	1,1
Outros gastos	6.052,2	6.103,5	3.452,2	7.345,0	22.952,9	-3,4
Total	275.372,0	252.860,3	118.853,1	129.320,3	776.405,7	7,3

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria

Achega dos principais subsectores á produción final agraria 1999-00

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

trada polos subsectores gandeiro e forestal (90,3% e 92,8%, respectivamente).

Os gastos de fóra do sector, que son aqueles gastos xerados no proceso de produción dos distintos subsectores fóra do sector agrario, dannos unha medida do avance tecnolóxico e de integración. Estes acadaron no ano 2000 (último dato dispoñible) un valor de 776,4 millóns de euros, un 7,3% máis que no ano precedente. Ó igual que no ano anterior, **cadro 3.2.7.**, os gastos máis importantes corresponden a pensos para o gando (directamente relacionada coa gandería industrial), con 249,6 millóns de euros, e as de reparación de maquinaria, con 235,7 millóns de euros. En conxunto, estes dous aspectos representan o 62,5% do total dos gastos de fóra do sector.

Un aspecto importante a ter en conta é o consumo agrícola de fertilizantes. O **cadro 3.2.8.**

amosa que Galicia consumiu no ano 2002 un total de 77,0 miles de toneladas de fertilizantes, un 20,1% máis que no ano anterior, sendo a novena comunidade en canto ó consumo dos mesmos. Comparado co total estatal, Galicia consumiu o 3,6% do total consumido en españa fronte ó 2,9% do ano anterior.

En Galicia, ó igual que no conxunto do estado, se produce no ano un descenso tanto no número de tractores como no número de motocultores, sendo en Galicia do -4,9% e o -21,9%, respectivamente. En termos absolutos, o número de tractores foi de 1.327 no ano 2002 fronte ós 1.395 do ano anterior, en tanto que no caso dos motocultores, pásase dos 659 de 2001 ós 515 do ano considerado (**cadro 3.2.9.**).

O **cadro 3.2.10.** reflicte os índices de **prezos percibidos polos agricultores** nos dous últimos

CADRO 3.2.8.

Consumo agrícola de fertilizantes nas CC.AA. 2001-02

	2001	2002			02/01	
	Total	Total	Nitrogenados	Fosfatados		Potásicos
	(en miles de Tm)				(%)	
Andalucía	482,9	470,1	268,2	114,3	87,6	-2,7
Aragón	194,7	164,1	78,5	52,6	33,0	-15,7
Asturias	18,8	12,3	4,5	4,3	3,5	-34,6
Baleares	6,9	2,6	2,0	0,3	0,3	-62,3
Canarias	18,5	15,0	5,5	4,2	5,3	-18,9
Cantabria	24,0	7,2	3,9	1,9	1,4	-70,0
Castela - A Mancha	239,4	191,7	96,3	61,2	34,2	-19,9
Castela e León	426,1	438,5	201,5	135,9	101,1	2,9
Cataluña	143,8	125,2	51,7	26,3	47,2	-12,9
Comunidade Valenciana	221,5	236,9	107,0	56,9	73,0	7,0
Estremadura	95,4	107,8	51,1	27,9	28,8	13,0
Galicia	64,1	77,0	34,1	24,9	18,0	20,1
Madrid	19,1	19,8	7,1	7,5	5,2	3,7
Murcia	125,0	137,2	61,6	44,3	31,3	9,8
Navarra	64,3	55,4	28,3	18,0	9,1	-13,8
País Vasco	37,3	38,5	14,5	17,2	6,8	3,2
A Ríoxa	28,4	23,5	10,7	7,5	5,3	-17,3
Total	2.210,2	2.122,8	1.026,5	605,2	491,1	-4,0

Fonte: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

CADRO 3.2.9.

Inscripcións de máquinas agrícola novas en Galicia e España 2001-02

	2001			
	Tractores	Motocultores	Colleitoras de cereais	Total
Galicia	1.395	659	1	2.055
A Coruña	470	93	-	563
Lugo	284	26	-	310
Ourense	230	58	1	289
Pontevedra	411	482	-	893
España	18.314	1.057	649	20.020
G/E	7,6	62,3	0,2	10,3

	2002			
	Tractores	Motocultores	Colleitoras de cereais	Total
Galicia	1.327	515	1	1.843
A Coruña	393	55	-	448
Lugo	267	15	-	282
Ourense	227	44	1	272
Pontevedra	440	401	-	841
España	18.162	830	525	19.517
G/E	7,3	62,0	0,2	9,4

	02/01			
	Tractores	Motocultores	Colleitoras de cereais	Total
	(%)			
Galicia	-4,9	-21,9	0,0	-10,3
A Coruña	-16,4	-40,9	-	-20,4
Lugo	-6,0	-42,3	-	-9,0
Ourense	-1,3	-24,1	0,0	-5,9
Pontevedra	7,1	-16,8	-	-5,8
España	-0,8	-21,5	-19,1	-2,5

Fonte: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

CADRO 3.2.10.
Índices de prezos percibidos polos agricultores 2001-02: medias anuais españolas

	2001	2002	02/01
	(ano base 1995=100)		(%)
Productos vexetais	97,50	96,78	-0,7
Productos agrícolas	94,79	94,97	0,2
Cereais consumo humano	85,83	79,35	-7,5
Cereais penso	85,62	80,64	-5,8
Leguminosas consumo humano	88,82	81,97	-7,7
Leguminosas penso	69,11	71,79	3,9
Tubérculos	93,93	74,45	-20,7
Hortalizas	123,01	129,21	5,0
Froitas frescas (non cítricos)	93,09	98,28	5,6
Viño e mosto	84,78	87,01	2,6
Sementes	82,53	74,98	-9,1
Flores e plantas ornamentais	113,66	118,17	4,0
Productos animais	113,30	103,68	-8,5
Vacún para abasto	82,76	97,43	17,7
Ovino para abasto	123,16	118,51	-3,8
Cabrún para abasto	124,56	121,00	-2,9
Porcino para abasto	117,94	96,30	-18,3
Aves para abasto	123,60	97,90	-20,8
Coellos para abasto	127,41	101,76	-20,1
Productos gandeiros	116,70	113,00	-3,2
Leite	114,62	107,83	-5,9
Ovos	126,07	133,76	6,1
La	60,89	65,69	7,9
Productos forestais	129,01	117,88	-8,6
Madeira coníferas	120,30	112,75	-6,3
Madeiras frondosas	99,83	89,96	-9,9
Corcho	401,35	348,57	-13,2
Índice xeral de prezos percibidos	103,76	99,52	-4,1

Fonte: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

CADRO 3.2.11.
Índices de prezos pagados polos agricultores 2001-02

	2001	2002	02/01
	(Ano Base 1995 = 100)		(%)
Bens e servizos de uso corrente	112,53	113,41	0,8
Sementes e plantóns	127,25	134,45	5,7
Fertilizantes	111,78	111,32	-0,4
Simples	117,99	115,69	-1,9
Compostos	106,95	106,57	-0,4
Enmendas	106,93	114,88	7,4
Alimentos de gando	102,71	102,21	-0,5
Pensos simples	107,03	108,56	1,4
Pensos compostos	101,65	100,65	-1,0
Protección fitopatolóxica	111,28	117,29	5,4
Tratamentos zosanitarios	140,15	140,55	0,3
Cons. e rep. Maquinaria	113,34	123,91	9,3
Cons. e rep. Edificios	124,59	128,24	2,9
Enerxía e lubricantes	135,90	129,57	-4,7
Material e pequeno utillaxe	109,38	106,91	-2,3
Gastos xerais	120,75	124,17	2,8
Bens de investimento	124,14	128,46	3,5
Maquinaria e outros bens de equipo	124,58	128,88	3,5
Obras de inversión	123,82	128,15	3,5

Fonte: Ministerio de Agricultura Pesca y Alimentación, Boletín Mensual de Estadística

anos, onde se aprecia unha caída do 4,1%. Atendendo ós diferentes tipos de produtos, o devandito **cadro 3.2.10.** reflicte unha caída dos diferentes grupos de produtos agás no caso dos produtos agrícolas, que medran un 0,2%. As caídas máis acusadas destes índices rexístranse no caso dos prezos dos produtos forestais (8,6%) e dos produtos animais (8,5%).

En relación ós **prezos pagados polos agricultores**, o **cadro 3.2.11.** amosa un crecemento tanto no caso dos bens e servizos de uso corrente como no caso dos bens de investimento. No primeiro caso o índice de prezos rexistra no ano 2002 unha medra do 0,8% respecto ó ano anterior, sendo esta porcentaxe do 3,5% no caso dos bens de investimento.

CADRO 3.2.12.

Axudas ás explotacións agrarias 2000-01

	2000		2001	
	Número	Subvención (en €)	Número	Subvención (en €)
Posta en produción de superficies infrautilizadas en montes veciñais	14	579.523,10	10	592.980,88
Mellora da eficacia dos sistemas productivos agrarios	34	649.005,55	32	607.575,16
Axudas a superficies con cultivos herbáceos	36.810	15.915.056,96	35.385	16.531.296,00
Primas a produtores de vacún de carne (becerros)	9.375	2.123.483,55	22.044	6.856.923,55
Primas a gandeiros de ovino-caprín	4.204	3.808.813,87	3.910	2.288.343,23
Primas a gandeiros con vacas mosexas	24.773	29.277.394,46	22.963	36.754.818,63
Primas sacrificio vacún			29.504	4.368.329,32
Mellora das estruturas de explotacións agrarias (RD 1887/91, 204/96) (só subvención directa)				
A)Primeira instalación de agricultores novos	1.089	8.778.311,64	740	5.242.553,08
B)Investimentos en plans de mellora de explotacións	3.216	41.241.286,83	2.070	12.640.585,37
C)Axudas para a introdución á contabilidade	-	-	-	-
D)Axudas a agrupacións de xestión	18	1.197.294,24	2.168	744.784,37
R)Investimentos en plans de mellora fóra da acción común	8	59.788,81	-	-
Cesamento anticipado na actividade agraria	2.563	11.773.045,81	1.786	82.136.445,00
Indemnizacións compensatorias a zonas de montaña desfavorecidas	21.453	8.041.199,38	14.201	11.468.595,00
Abandono produción leiteira	1.295	4.280.588,21	424	3.588.483,73
Medidas agroambientais en agricultura (R. 2078/92)				
Razas autóctonas en perigo de extinción	113	81.591,00	184	181.925,15
Protección integrada do viñado	253	145.085,52	251	153.034,55
Conservación contorno paisaxístico en viñedos Ribeira Sacra	600	132.590,48	527	121.055,57
Prevención erosión en sistemas extensivos de pastoreo	64	203.471,17	52	205.547,48
Reestructuración de viñado	117	165.407,24	544	5.060.081,03
Adquisición de maquinaria	75	656.967,86	7	226.800,46
Agrupación tratamentos integrados para a agricultura	23	161.962,23	21	337.244,18
Agrupación defensa vexetais	64	283.575,54	52	335.652,91
Medidas extraordinarias sectores vitivinícola e frutícola	56	147.211,41	56	224.476,82
Seguros agrarios	5.129	778.311,26	5.427	420.627,20
Fomento do emprego	25	925.496,44	51	6.004.494,23
Sementes e plantas de viveiro	4	20.849,69	17	333.684,19
Mellora da calidade do leite	92	4.825.110,26	86	4.015.069,62
Total	111.467	136.252.422,51	142.512	201.441.406,71

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria

Finalmente, no concernente ás axudas ó sector agrario, os **cadros 3.2.12., 3.2.13. e 3.2.14.** reflicten as diferentes **axudas ás explotacións agrarias** outorgadas nos anos 2000 e 2001, así como as axudas á industria agroalimentaria e as liñas de axuda ó fomento asociativo. Segundo o *Anuario de Estatística Agraria 2001*, o número de medidas ou liñas de actuación dirixidas ás explotacións agrarias expedidas en 2001 ascendeu a 142.512 (un 27,9% superior ó experimentado o ano anterior), cun volume total de subvencións de 201,4 millóns de euros, fronte ós 136,3 millóns de euros do ano anterior.

Os principais grupos de axudas atendendo ó número de axudas estruturais son os de “primas a gandeiros con vacas mosexas”, as “axudas a superficies con cultivos herbáceos”, as “primas a produtores de vacún carne” e as “primas de sacrificio vacún”, que acollen o 77,1% das axudas concedidas. En 2002 cómpre salientala medra das subvencións para o cese anticipado da actividade agraria, que acadou os 82,2 millóns de euros (sete veces máis quen en 2001).

O **cadro 3.2.13.** reflicte que no ano 2001 un

total 152 empresas se favoreceron das medidas de apoio á industria agroalimentaria, ascendendo o volume total da subvención a 34,0 millóns de euros, o que representa o 48,3% do investimento total subvencionado. A industria vitivinícola acolle a 72 das 152 empresas subvencionadas, sendo o montante global da subvención de 5,2 millóns de euros. As 37 empresas cárnicas recibiron unha subvención de 14,3 millóns de euros, mentres que a subvención das 12 empresas lácteas foi de 8,1 millóns de euros.

Por mor das industrias vitivinícolas, Ourense e Lugo son as provincias que acollen o maior número de empresas agroalimentarias con subvención (56 e 53 empresas, respectivamente), e as maiores porcentaxes da subvencións outorgadas, co 33,4% e 38,7% da subvención total, respectivamente.

No caso das liñas de axudas ó fomento asociativo, o **cadro 3.2.14.** amosa que as axudas ás agrupacións de produtores agrarios é a que presenta o maior volume de subvención, con 3.073,1 miles de euros (o 49,8%). En termos de beneficiarios, a liña de axuda máis importante é a de

CADRO 3.2.13.
Apoio á industria agroalimentaria 2001: distribución segundo tipo de industria

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Cárnicas					
Empresas	10	16	10	1	37
Investimento subvencionado (en €)	5.006.400,00	5.297.900,00	16.815.700,00	1.840.900,00	28.960.900,00
Subvención (en €)	2.460.500,00	2.603.600,00	8.352.300,00	920.800,00	14.337.200,00
Lácteas					
Empresas	4	6	0	2	12
Investimento subvencionado (en €)	4.722.800,00	11.888.600,00	-	413.500,00	17.024.900,00
Subvención (en €)	2.356.000,00	5.587.600,00	-	194.100,00	8.137.700,00
Vitivinicola					
Empresas	1	20	36	15	72
Investimento subvencionado (en €)	63.700,00	1.450.200,00	4.414.400,00	4.918.100,00	10.846.400,00
Subvención (en €)	30.100,00	680.300,00	2.116.800,00	2.330.100,00	5.157.300,00
Alimentación animal					
Empresas	5	5	0	0	10
Investimento subvencionado (en €)	1.310.800,00	5.514.300,00	-	-	6.825.100,00
Subvención (en €)	628.100,00	2.752.600,00	-	-	3.380.700,00
Hortofrutícola					
Empresas	2	5	4	2	13
Investimento subvencionado (en €)	265.000,00	3.672.800,00	959.200,00	699.600,00	5.596.600,00
Subvención (en €)	119.600,00	1.539.200,00	455.000,00	328.800,00	2.442.600,00
Outras					
Empresas	1	1	6	0	8
Investimento subvencionado (en €)	466.400,00	33.100,00	752.500,00	-	1.252.000,00
Subvención (en €)	119.600,00	15.600,00	455.600,00	-	590.800,00
Total					
Empresas	23	53	56	20	152
Investimento subvencionado (en €)	11.835.100	27.856.900	22.941.800	7.872.100	70.505.900,00
Subvención (en €)	5.713.900	13.178.900	11.379.700	3.773.800	34.046.300,00

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

CADRO 3.2.14.
Fomento asociativo 2001: liñas de axuda

	Beneficiarios	Subvención (en €)
Fomento do asociacionismo	232	320.028,93
Incorporación de socios ás cooperativas e SAT	213	218.073,23
Constitución de novas cooperativas e SAT	8	5.793,76
Integración, fusión e absorción cooperativa	11	96.161,94
Apoio ó cooperativismo	233	1.136.861,61
Formación cooperativa: cursos e viaxes	30	71.373,60
Auditorías, análises e estudos	39	128.737,42
Equipamento informático e fotocopiadoras	54	155.622,47
Contratación de persoal	100	765.118,96
Actuacións relacionadas coa calidade	10	16.009,16
Cooperativas utilización maquinaria agrícola	160	1.345.667,35
Agrupacións de produtores agrarios (APAS)	24	3.073.053,45
Organización profesional do sector agrario	4	150.253,03
Viaxes de interese agrario	14	46.878,94
Bolsas de prácticas	61	97.363,96
Total	728	6.170.107,27

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

incorporación de socios ás cooperativas e SATs, con 213 beneficiarios, o 29,3% dos beneficiarios totais neste tipo de axudas.

Outro tipo de axudas ó sector agrario son as axudas á promoción e comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos, con 232 beneficiarios e 2.933,6 miles de euros.

• Indicadores empresariais

O subsector agro-gandeiro está constituído, seguindo a metodoloxía empregada polo Ardán, por un total de 1.249 empresas, sendo o seu emprego medio de 16 traballadores por empresa, segundo os datos facilitados polas mesmas. Estas empresas tiveron uns ingresos de explotación de

CADRO 3.2.15.

Complexo agro-gandeiro 2001: actividades que comprende o grupo

Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio	
(en millóns de €)						
Agricultura	18	16,29	6,26	3,20	26,63	14
Gandeiría	37	43,68	8,91	3,84	35,42	8
Avicultura	18	69,81	12,36	3,52	29,56	21
Fabricación de productos cárnicos	63	302,25	41,47	7,34	128,31	25
Fabricación de productos lácteos	23	542,47	42,90	18,45	299,37	36
Fabric.de productos para a alimentación animal	32	393,28	56,02	21,81	225,66	29
Fabr.fariñas, pan e prod.panadería e pastel	122	112,70	43,49	9,48	73,33	16
Fabr.bebidas con base alcohólica (exc.viño)	9	85,08	36,10	16,71	83,10	38
Fabricación de viños e brandy	44	64,95	14,99	7,23	95,63	10
Fabr.beb.refresc.non alcohol.e augas minerais	18	156,02	38,14	14,06	140,99	45
Fabricación doutros productos alimenticios	29	98,13	20,18	6,16	76,98	25
Torrefacción de café	15	30,52	9,11	3,63	22,66	17
Distrib.especializ.mai.de prod.lácteos	24	328,35	10,46	3,11	99,01	12
Distrib.esp.mai.carnes e prod.cárnicos	56	172,62	14,33	3,32	54,99	12
Distrib.especializ.mai.froitas frescas e verduras	92	165,85	16,03	3,19	52,43	9
Distrib.gral.mai.prod.aliment.e bebidas	286	1.801,78	86,27	25,05	625,16	14
Distrib.espec.mai.prod.aliment.e beb.	57	414,67	41,35	3,60	218,97	22
Distrib.mai.de gando e prod.de granxa	110	291,42	28,04	8,46	118,15	8
Distrib.maiorista de bebidas alcohólicas	28	31,22	4,12	0,56	16,45	7
Distrib.minorista de bebidas alcohólicas	150	528,10	65,38	11,79	153,24	23
Servicios para agricultura	8	7,96	3,77	0,53	6,85	24
Serv. para gandeiría e activ.veterinarias	10	7,02	2,66	0,62	5,57	13
Total	1.249	5.664,18	602,34	175,69	2.588,47	16
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas (%)	9,77	12,32	6,56	7,33	7,29	

Fonte: Ardán

5.664,2 millóns de euros (o 12,3% do total galego) e xeraron un VEB total a custo de factores de 602,3 millóns de euros (o 6,6%).

O **cadro 3.2.15.** reflicte que as actividades relacionadas coa de distribución de produtos alimenticios e bebidas son as que engloban o maior número de empresas, con 803 empresas (o 64,3% das empresas pertencentes ó sector primario), xerando o 65,9% dos ingresos de explotación e o 44,2% do VEB a custo de factores.

No caso das actividades productivas (428 empresas), as 122 empresas de fariñas, pan, doces e pastelerías son as que xeran un maior VEB, con 43,5 millóns de euros (o 7,2% do total xerado polo subsector agro-gandeiro), sendo os seus ingresos de explotación de 112,7 millóns de euros, o 2,0% dos ingresos totais do subsector.

Xunto as empresas deste subsector, cómpre salienta-la importancia da industria láctea, onde as 23 empresas consideradas, crean un VEB de 42,9 millóns de euros (o 7,1% do VEB do sector primario), sendo as industrias que presentan, en conxunto, un maior volume de ingresos de explotación, con 542,5 millóns de euros (o 9,6 dos

ingresos totais). As 63 empresas pertencentes á industria cárnica, xeran un valor engadido bruto total de 41,5 millóns de euros, o que representa o 6,9% do VEB xerado por este subsector.

O principal **núcleo de localización** segundo ó valor engadido bruto xerado polas empresas, **cadro 3.2.16.**, é A Coruña cun total de 127,1 millóns de euros, un 13,4% máis que no ano anterior, seguido de Vigo, cun valor engadido bruto xerado de 62,6 millóns de euros (un 8,8% máis). Comparado co ano anterior, hai que salienta-la evolución seguida polo VEB xerado polo conxunto de empresas emprazadas en Pontedeume, que medra un 121,0% (9,8 millóns máis).

A **conta de explotación** agregada das 1.249 empresas pertencentes a este subsector, **cadro 3.2.17.**, reflicte que no ano 2001 as empresas do complexo agrogandeiro presentaron un crecemento do seu resultado neto do exercicio do 20,6% para situarse nos 90,6 millóns de euros. O resultado antes de impostos medrou un 15,5%, ascendendo a 131,3 millóns de euros.

O resultado de actividades ordinarias medrou no ano 2001 un 19,2% respecto ó ano

CADRO 3.2.16.
Complexo agro-gandeiro 2000-01: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	2000	2001	01/00
	(en millóns de €)		(%)
A Coruña	112,03	127,07	13,4
Vigo	57,54	62,60	8,8
O Porriño	26,32	32,22	22,4
Lugo	25,46	29,94	17,6
Arteixo	17,14	23,56	37,4
Pontedeume	8,09	17,88	121,0
Ourense	14,54	17,67	21,6
Pontevedra	15,27	16,20	6,1

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.17.
Evolución da actividade no complexo agro-gandeiro 2000-01: ingresos, custos e resultados

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Ingresos de explotación	4.873,48	100	5.664,18	100	16,22
Consumo e outros gastos de explotación	4.353,82	89,34	5.061,84	89,37	16,26
Valor engadido bruto a custo dos factores	519,66	10,66	602,34	10,63	15,91
Gastos de persoal	333,15	6,84	376,93	6,65	13,14
Resultado económico bruto da explotación	186,51	3,83	225,41	3,98	20,85
Amortizacións	77,60	1,59	90,47	1,60	16,60
Resultado económico neto da explotación	108,92	2,23	134,94	2,38	23,89
Resultado financeiro	-1,12	-0,02	-6,41	-0,11	-474,12
Ingresos financeiros	42,60	0,87	45,36	0,80	6,47
Gastos financeiros	43,72	0,90	51,77	0,91	18,40
Resultado de actividades ordinarias	107,80	2,21	128,53	2,27	19,23
Resultado de actividades extraordinarias	5,94	0,12	2,81	0,05	-52,66
Resultado antes de impostos	113,75	2,33	131,34	2,32	15,47
Impostos	38,65	0,79	40,77	0,72	5,48
Resultado neto do exercicio	75,10	1,54	90,58	1,60	20,61
Cash-flow	147,94	3,04	175,69	3,10	18,76

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.18.
Evolución do investimento e do financiamento no complexo agro-gandeiro 2000-01

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Activo total	2.286,04	100	2.588,47	100	13,2
Activo fixo (neto)	999,88	43,74	1.087,83	42,03	8,8
Gastos amortizables	21,24	0,93	24,75	0,96	16,5
Inmovilizado inmaterial	127,90	5,59	136,19	5,26	6,5
Inmovilizado material	584,28	25,56	666,87	25,76	14,1
Outro inmovilizado	265,35	11,61	259,27	10,02	-2,3
Outro activo fixo	1,10	0,05	0,74	0,03	-32,7
Circulante neto	1.286,17	56,26	1.500,65	57,97	16,7
Existencias	377,52	16,51	425,06	16,42	12,6
Debedores	682,96	29,88	834,81	32,25	22,2
Tesourería	121,18	5,30	121,07	4,68	-0,1
Outro activo circulante	104,50	4,57	119,70	4,62	14,6
Fontes de financiamento	2.286,04	100,00	2.588,47	100,00	13,2
Financiamento permanente	1.124,67	49,20	1.215,55	46,96	8,1
Fondos propios	767,62	33,58	863,14	33,35	12,4
Recursos alleos l/p	309,61	13,54	303,09	11,71	-2,1
Ingresos distribuídos en varios exercicios	47,44	2,08	49,32	1,91	4,0
Acreedores a curto prazo	1.161,37	50,80	1.372,92	53,04	18,2
Fondo de rotación	124,79	5,46	127,73	4,93	2,4

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.19.

Complexo agro-gandeiro 2000-01: estudio económico-financiero

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	9,01	9,04	13,15	26,83	9,56	18,67	1,76	3,19	0,56	1,06	2,53	3,47
2000	5,60	7,94	12,98	26,82	9,50	18,81	1,62	3,04	0,51	1,01	2,50	3,40

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	4,85	6,14	1,98	3,44	2,59	1,77	11,30	15,22	1,84	2,48	2,21	2,40
2000	5,09	6,00	1,87	3,34	2,56	1,80	12,66	15,77	1,70	2,30	2,38	2,53

Fonte: Ardán

precedente, para acadalos 128,5 millóns de euros, o que significa o 2,3% dos ingresos de explotación, que medraron un 16,2%. Nese ano, o VEB a custo de factores medrou un 15,9%, polo que a súa importancia relativa no total dos ingresos de explotación descende lixeiramente ata o 10,6% de 2001.

En relación ó estudio do **balance agregado** das empresas deste sector, o **cadro 3.2.18.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 8,5% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 127,7 millóns de euros, un 2,4% superior ó existente o ano anterior. O 91,5% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 47,0% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 12,4% respecto ó ano anterior, supoñen o 33,4% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo reducíronse nun 2,1%, cun peso relativo do 11,7% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 2.588,5 millóns de euros, un 13,2% superior ó valor de 2000, dos que 1.087,8 millóns de euros corresponden ó activo fixo neto (un 8,8% superior ó ano anterior). Os 1.500,7 millóns restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 16,7% en relación a 2000.

No que ó **estudio económico e financeiro** se refire, o **cadro 3.2.19.** reflicte unha aceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un crecemento respecto ós ingresos do VEB, unha medra do peso relativo dos gastos de persoal e o da carga financeira. O crecemento dos ingresos deste sector económico é similar ó rexistrado polo conxunto das empresas galegas, sendo no caso da relación do VEB sobre os ingresos 13,7 puntos porcentuais inferior.

Ó igual que o acontecido no conxunto das empresas galegas consideradas polo Ardán, as rendibilidades económica e financeira antes de impostos descenden no ano 2001 respecto a 2000. O devandito **cadro 3.2.19.** amosa que a rendibilidade económica acadou no ano 2001 o 4,9% fronte ó 6,1% da economía galega, en tanto que no caso da rendibilidade financeira antes de impostos, as porcentaxes foron do 11,3% e do 15,2% no caso das empresas do subsector agro-gandeiro e no caso xeral de Galicia, respectivamente.

• **Agricultura**

Atendendo ó **cadro 3.2.20.**, que recolle as **macromagnitudes** do subsector agrario galego nos anos 1999 e 2000 (últimos datos dispoñibles), o valor monetario da produción total do subsector agrícola ascendeu a 892,2 millóns de euros,

Macromagnitudes do subsector agrícola 1999-00

1999			
Cultivos	Producción total	Reemprego no sector agrario	Contribución á PFA
<i>(en millóns de euros)</i>			
Cereais	40,8	30,2	10,6
Leguminosas	8,3	0,5	7,8
Pallas	5,2	5,2	-
Tubérculos consumo humano	80,9	7,4	73,5
Cultivos forraxeiros	322,1	322,1	-
Pastos accidentais e praderías naturais	196,0	196,0	-
Hortalizas	116,2	4,7	111,5
Cítricos	2,1	-	2,1
Froitas non cítricas	38,2	2,0	36,3
Viño e subproductos	172,5	4,8	167,8
Flores e plantas ornamentais	34,5	-	34,5
Sementes selectas e pes agrícolas	3,4	-	3,4
Total	1.020,4	572,9	447,4

2000			
Cultivos	Producción total	Reemprego no sector agrario	Contribución á PFA
<i>(en millóns de €)</i>			
Cereais	45,9	29,9	16,0
Leguminosas	6,8	0,4	6,4
Pallas	4,0	3,8	0,2
Tubérculos consumo humano	85,3	6,9	78,5
Cultivos forraxeiros	285,5	285,2	0,3
Pastos accidentais e praderías naturais	129,7	129,7	-
Hortalizas	101,7	2,9	98,7
Cítricos	2,2	-	2,2
Froitas non cítricas	46,6	0,1	46,6
Viño e subproductos	144,6	4,3	140,2
Flores e plantas ornamentais	38,6	-	38,6
Sementes selectas e pes agrícolas	1,3	-	1,3
Total	892,2	463,1	429,1

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de Estatística Agraria

dos que un total de 463,1 millóns de euros corresponden ó reemprego no sector.

Como se pode apreciar, a produción total de cultivos forraxeiros e de pastos accidentais e de praderías naturais, que representa un 46,5% da produción total agraria, está reempregada case na súa totalidade no subsector agrario. No caso contrario están os tubérculos consumo humano, as hortalizas e o viño (acollen o 37,2% da produción total), onde as súas producións están orientadas claramente ó mercado. Nestes tres últimos grupos, a achega á produción final agraria foi do 92,0% no caso dos tubérculos consumo humano, do 97,1% no caso das hortalizas, e do 97,0% no caso do viño.

A contribución do subsector á **produción final agrícola**, **cadro 3.2.20.**, reduciuse nun 4,1% respecto ó ano anterior, acadando os 429,1 millóns de euros en 2000. O subsector máis

importante en canto á súa contribución á PFA é o vitivinícola, que con 140,2 millóns de euros (un 16,4% menos que no ano anterior), representa o 32,7% da produción final agraria. Séguenlle en importancia as hortalizas e os tubérculos para o consumo humano, con 98,7 e 78,5 millóns de euros, respectivamente.

O *Anuario de estatística agraria 2001* reflicte, **cadro 3.2.21.**, a superficie, a produción e o seu destino dos principais cultivos para o ano 2001. Cómpre salienta-la pradería, á que se destina un total de 191.984 hectáreas e que presenta unha produción de 9.793,5 miles de toneladas. Séguelle en importancia o millo forraxeiro, cunha superficie de 39.003 hectáreas e unha produción de 1.548,7 miles de toneladas. A produción de ámbolos dous produtos dedícase na súa totalidade ó autoconsumo e reemprego.

A análise da produción no subsector agrí-

Produccións agrícolas 2001: superficie e producións

Cultivos	Superficie (en Ha.)	Producción (en Tm.)	Destino	
			Autoconsumo e reemprego	Comercialización (%)
Cereais gran				
Trigo	17.697	52.121	53,4	46,6
Centeo	5.238	10.617	77,4	22,6
Feixón seco	3.179	2.305	40,5	59,5
Pataca	22.413	462.781	49,4	50,6
Cultivos forraxeiros				
Millo forraxeiro	39.003	1.548.660	100	-
Pradería	191.984	9.793.540	100	-
Hortalizas				
Tomate	656	14.944	49,7	50,3
Leituga	706	15.747	46,5	53,5
Pemento	692	11.502	48,1	51,9
Cebola	765	18.846	37,1	62,9
Feixón verde	1.287	14.941	39,7	60,3
Repolo e coliflor	3.034	72.944	77,5	22,5
Uva para vinificación	30.806	234.744	100	-

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, *Anuario de estadística agraria 2001*

cola cómpre finaliza-la facendo referencia ós produtos galegos con indicativo de calidade. No caso concreto da agricultura, o **cadro 3.2.22.** reflicte os principais datos da produción dos tres produtos agrícolas con distintivo de calidade: viño, augardente e pataca.

• **Gandería**

O punto de partida do estudio do subsector gandeiro é a análise das súas macromagnitudes. O **cadro 3.2.23.** reflicte que no ano 2000 a produción total do subsector gandeiro descendeu un 4,6%, ata chegar ós 1.143,3 millóns de euros, mentres que a contribución á PFA acadou os 1.032,7 millóns de euros, un 2,5% máis que no ano anterior. Este descenso da PTA prodúcese fundamentalmente pola caída rexistrada nos subsectores de vacún e de produción de esterco, con 26,0 e 71,3 millóns de euros.

Entre os distintos subsectores gandeiros cómpre salientala importancia do subsector lácteo en Galicia, xa que a súa produción total agraria no ano 2000, tras incrementar un 2,7% respecto ó ano anterior, representa o 52,2% do valor total PTA galega. A PTA do sector lácteo ascendeu a 597,2 millóns de euros, dos que 542,3 millóns corresponden á PFA (representa o 52,5% da PFA do sector gandeiro en Galicia).

Centrándonos no gando bovino, os datos do *Rexistro de gando bovino 2001-2002* amosan que

nas 63.414 explotacións galegas de bovino había un total de 939.848 reses, sendo o número medio de animais por explotación de 14,8 cabezas. A provincia de Lugo é a que presenta o número medio máis elevado, con 20,7 reses, seguido de A Coruña, con 15,0 reses por explotación, e de Ourense e Pontevedra, con 7,9 e 7,5 reses.

Das 939.848 reses de bovino, o **cadro 3.2.24.** reflicte que o 54,1% das mesmas corresponden a vacas de muxidura (508.186 reses), e un 26,2% a vacas non de muxidura (246.328 reses). Atendendo ás diferentes razas, a máis numerosa é a frisona, que representa o 59,1% dos bovinos (555.009 reses), seguíndolle en importancia os cruces de razas, co 21,1% (197.958), e a rubia galega, co 17,1% (160.722).

No concernente á distribución de explotacións con alomenos unha vaca segundo tipoloxía e estrato, o **cadro 3.2.25.** reflicte que o 26,5% das explotacións (16.359 explotacións) teñen un ou dous bovinos, e acollen o 2,5% das reses (23.699 reses). No caso do gando de muxidura, estas porcentaxes son do 20,2% (5.447 explotacións) e 1,3% (7.764 reses), fronte ó 32,0% (10.912 explotacións) e 5,1% (15.935 reses) no caso do gando de non muxidura.

Respecto á **producción de leite**, o *Anuario de estadística agraria 2001* reflicte que a produción de leite en Galicia ascendeu a 2.314.419 miles de litros (un 6% máis que no ano anterior),

Productos galegos con indicativo de calidade

	Denominación de Orixe de Viños				
	Ribeiro	Valdeorras	Rías Baixas	Monterrei	Ribeira Sacra
Produtores	5.848	1.900	5.059	506	2.800
Industrias	90	31	161	11	89
Superficie inscrita (Ha)	2.618,6	1.300	2.048	630	1.200
Colleita (Kg de uva)					
Branca	15.833.626	4.428.246	16.744.177	316.077	221.416
Tinta	2.835.954	4.283.868	68.989	214.219	2.813.819
Producción (litros)					
Branco	11.716.883	2.910.635	11.166.615	208.600	133.361
Tinto	2.098.606	3.369.265	44.670	150.000	1.939.117
Viño cualificado (litros)					
Branco	7.934.486	1.324.810	6.048.650	214.000	109.456
Tinto	977.489	1.801.065	28.300	142.500	1.561.948

	Denominación Específica Orujo de Galicia				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Produtores	3	17	32	35	87
Destiladores	4	5	10	10	29
Enveldecedores	3	2	4	3	12
Embotelladores	4	7	12	10	33
Producción (litros)					
Branca	85.010	16.875	139.385	22.495	263.765
Envellecida	-	5.350	-	-	5.350

	Denominación Específica Pataca de Galicia			
	Subzona Bergantiños	Subzona Vilaíba	Subzona A Limia	Galicia
Produtores	25	67	233	325
Parcelas declaradas	77	259	567	903
Superficie (Ha)	23	58	529	610
Envasadores	1	3	5	9
Patata comercializada (Kg)	300.000	520.000	2.784.000	3.604.000

	Indicación Xeográfica Protexida Ternerera Gallega				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Produtores activos	966	4.902	435	109	6.412
Explotacións activas	1.033	5.037	566	171	6.807
Industrias cárnicas	19	12	10	13	54
Canais certificadas	21.550	10.073	5.679	11.082	48.384

	Indicación Xeográfica Protexida Lacón Gallego				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Explotacións	12	18		28	58
Industrias cárnicas	14	29	4	7	54
Lacóns comercializados	1.063	8.043			9.106

	Queixo: Denominacións de orixe			
	Queixo Tetilla	Arzúa - Ulloa	San Simón da Costa	Queixo do Cebreiro
Gandeiros	545	500	50	9
Queixerías	25	21	7	3
Producción (Uds)	1.604.000	1.636.000	112.671	49.499
(Kg)	1.720.000	1.936.600	138.548	27.802

	Denominación Específica Mel de Galicia				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Apicultores	129	109	144	58	440
Colmeas	4.599	9.878	9.413	2.789	26.679
Envasadores	18	18	15	9	60
Producción (Kg)					
Total	91.980	197.560	188.260	55.780	533.580
Certificada	81.275	6.250	8.770	64.700	160.995

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de Estatística Agraria

CADRO 3.2.23.

Macromagnitudes do subsector gandeiro 1999-00

1999

	Producción total	Reemprego no sector agrario	Contribución á PFA
	(en miles de €)		
Vacún: carne e gando	186.766,9	-	186.766,9
Ovino: carne e gando	4.197,5	-	4.197,5
Cabrún: carne e gando	1.754,4	-	1.754,4
Porcino: carne e gando	108.779,0	-	108.779,0
Aves: carne e gando	107.396,1	-	107.396,1
Coellos: carne e gando	15.060,2	-	15.060,2
Equino: carne e gando	318,5	-	318,5
Leite	581.624,1	56.603,3	525.020,7
Ovos	63.971,7	12.927,8	51.044,0
La	107,0	-	107,0
Esterco	113.714,5	113.714,5	-
Traballo animal	7.690,6	7.690,6	-
Varios	7.365,4	-	7.365,4
Total	1.198.745,7	190.936,1	1.007.809,6

2000

	Producción total	Reemprego no sector agrario	Contribución á PFA
	(en miles de €)		
Vacún: carne e gando	160.782,3	-	160.782,3
Ovino: carne e gando	5.384,9	-	5.384,9
Cabrún: carne e gando	1.237,9	-	1.237,9
Porcino: carne e gando	122.483,3	-	122.483,3
Aves: carne e gando	117.147,1	-	117.147,1
Coellos: carne e gando	19.145,3	-	19.145,3
Equino: carne e gando	323,2	-	323,2
Leite	597.224,0	54.133,3	542.293,9
Ovos	69.018,6	12.364,6	56.653,9
La	97,9	-	97,9
Esterco	42.391,0	42.391,0	-
Traballo animal	1.719,8	1.719,8	-
Varios	7.145,0	-	7.145,0
Total	1.143.303,7	110.608,8	1.032.694,8

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de Estatística Agraria

CADRO 3.2.24.

Explotacións de bovino do Rexistro de Gando Bovino 2001-2002

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nº explotacións	24.854	20.897	5.492	12.171	63.414
Total bovinos	373.319	432.188	43.193	91.148	939.848
Vacas de muxidura	226.030	217.709	6.308	58.139	508.186
Vacas non de muxidura	81.110	121.707	24.525	18.986	246.328
Outros bovinos	66.179	92.772	12.360	14.023	185.334
Total bovinos	373.319	432.188	43.193	91.148	939.848
Frisona	243.694	242.003	6.716	62.596	555.009
Rubia galega	44.136	92.277	12.155	12.154	160.722
Pardo Alpina	3.172	2.952	1.713	718	8.555
Morenas do Noroeste	276	510	1.937	25	2.748
Cruces	77.577	86.056	19.348	14.977	197.958
Outras razas	4.464	8.390	1.324	678	14.856

Fonte: Elaboración propia IGE a partir da Campaña de Saneamento Gandeiro 2001-2002 da Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural

CADRO 3.2.25.

Explotación do Rexistro de Gando Bovino 2001-2002 con al menos unha vaca. Distribución segundo tipoloxía e estrato

Tipoloxía	Número bovinos	Explotacións	Total bovinos	Vacas de muxidura	Vacas non de muxidura	Outros bovinos	Total bovinos	Frisona	Rubia galega	Pardo Alpina	Morenas do Noroeste	Cruces	Outras razas	
														1-2
Muxidura	1-2	5.447	7.764	6.037	794	933	7.764	5.352	236	410	2	1.611	153	
	3-4	2.252	7.675	4.068	1.231	1.776	7.675	4.564	465	192	3	2.349	102	
	5-9	3.001	20.793	14.544	3.098	3.151	20.793	14.825	1.062	223	6	4.486	171	
	10-19	5.014	71.606	53.648	8.202	9.756	71.606	56.354	2.983	374	12	11.439	444	
	20-29	3.752	91.170	71.284	7.312	12.574	91.170	76.641	3.082	293	7	10.752	395	
	30-49	4.240	161.788	131.296	8.139	22.353	161.788	143.692	3.948	270	12	13.310	556	
	50-99	2.845	187.659	157.110	5.097	25.452	187.659	174.966	2.561	161	17	9.405	549	
	100-199	414	52.997	44.993	723	7.281	52.997	50.739	369	18	8	1.786	77	
	200-299	48	11.395	9.438	277	1.680	11.395	10.923	216	1	13	211	31	
	300-499	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
	>= 500	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
	TOTAL	27.029	618.951	497.840	35.030	86.081	618.951	543.909	15.021	1.947	80	55.512	2.482	
	Non Muxidura	1-2	10.912	15.935	1	13.364	2.570	15.935	131	5.818	1.016	35	8.324	611
3-4		5.834	20.296	690	14.425	5.181	20.296	699	7.730	687	61	10.265	674	
5-9		7.315	48.835	1.806	32.500	14.529	48.835	1.786	20.403	1.476	175	23.494	1.501	
10-19		5.768	78.519	3.210	51.388	23.921	78.519	3.110	35.104	1.615	279	35.843	2.568	
20-29		2.142	51.129	1.811	33.189	16.129	51.129	1.840	25.195	752	347	21.233	1.762	
30-49		1.573	58.428	1.747	38.015	18.666	58.428	1.830	29.766	582	571	23.328	2.351	
50-99		467	30.277	740	19.703	9.834	30.277	796	15.048	199	659	11.603	1.972	
100-199		58	7.262	89	5.019	2.154	7.262	110	3.599	41	177	2.702	633	
200-299		9	2.134	4	1.513	617	2.134	2	1.043	4	1	983	101	
300-499		***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	
>= 500		***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	
TOTAL		34.082	314.452	10.102	210.346	94.004	314.452	10.306	144.226	6.554	2.657	138.484	12.225	
Cebo		1-2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-4	380	1.204	18	362	824	1.204	98	339	21	2	712	32	
	5-9	133	802	85	168	549	802	134	161	10	2	486	9	
	10-19	42	539	44	131	364	539	86	136	7	-	301	9	
	20-29	16	377	22	90	265	377	57	70	4	1	233	12	
	30-49	10	360	31	72	257	360	69	77	1	-	205	8	
	50-99	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	
	100-199	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	
	200-299	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	300-499	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	>= 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	TOTAL	592	4.185	244	952	2.989	4.185	518	938	47	6	2.595	81	
	TOTAL	61.703	937.588	508.186	246.328	183.074	937.588	554.733	160.185	8.548	2.743	196.591	14.788	

*** Dato non publicado para manter-lo segredo estatístico
 Fonte: Elaboración propia IGE a partir de Campaña de Saneamento Gandeiro 2001-2002 da Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural

Producción de leite 2001 ⁽¹⁾

	Total	2001			
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
<i>(en miles de litros)</i>					
Leite consumido ou transformado na explotación	283.801	129.098	117.536	9.368	27.799
Alimentación animal	96.549	39.781	45.423	1.112	10.233
Consumo familiar	69.659	26.866	24.644	5.907	12.242
Manteiga	18.870	8.762	7.215	456	2.437
Queixo	98.723	53.689	40.254	1.893	2.887
Leite comercializado	2.030.618	901.059	865.562	20.810	243.187
Venda directa	7.047	2.576	1.645	1.327	1.499
Venda industrial	2.023.571	898.483	863.917	19.483	241.688
Producción total	2.314.419	1.030.157	983.098	30.178	270.986

(1) avances

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estadística agraria 2001

dos que 2.030.618 miles de litros corresponden á produción de leite comercializado (o 87,7%), e 283.801 miles de litros, ó leite consumido ou transformado na explotación (**cadro 3.2.26.**).

A cota leiteira asignada a Galicia na campaña 2002/03, tal e como reflicte o **cadro C.3.13.** (*Cota leiteira asignada ás CC.AA. e número de explotacións. Campañas 2000/01 e 2002/03*), foi de 1.868,1 miles de toneladas, o que representa case un tercio da cota leiteira total de España, estando en Galicia aproximadamente o 53% dos gandeiros con dereito a cota o inicio da campaña 2002/03. O volume total de cota por gandeiro ascendeu nesa campaña a 71.535,1 kg. fronte ós 122.081,5 kg. no conxunto do Estado.

Atendendo á evolución deste subsector nos períodos 2000/01 e 2002/03, o devandito cadro amosa un descenso do número de explotacións con dereito a cota (18,6% menos en termos porcentuais, o que equivale a case 6.000 explotacións menos), así como unha medra do volume total de cota (12,0%) e da cota por gandeiro (un 37,7% máis para acadalos 71.535 quilogramos por explotación na campaña 2002/03). Comparado co total estatal, en termos relativos Galicia experimenta unha medra do volume cota superior ó conxunto do Estado (10,4%), sendo o descenso do número de explotacións similar á media estatal (18,7%).

Atendendo á distribución segundo estratos de cota, **cadro 3.2.27.**, no período 2002/03 os gandeiros de vacún de leite con menos de 25.000kg eran 9.227, o 35,3% do total galego,

representando o 5,5% da cota galega (101.994 toneladas). No conxunto do Estado estas porcentaxes ascenden a 26,1% (12.770 gandeiros) e 2,5% (151.512 toneladas).

O estrato de cota que presenta o maior volume de produción corresponde ó que vai dende 75.001kg a 200.000kg, con 873.180 quilogramos, o que representa o 46,7% da cota galega nese período. O número de gandeiros ascende a 7.105, o que significa o 27,2% do total galego.

Cómpre salientar que no caso das explotacións con máis de 300.000 quilogramos, Galicia ocupa a terceira posición en canto o número absoluto das mesmas, cando representa o 1,9% dos gandeiros galegos. No conxunto do Estado o seu peso relativo ascende ó 8,0%, producindo o 41,4% da cota española (en Galicia estas explotacións producen o 12,7% da cota galega).

Dos datos do devandito **cadro 3.2.27.** dedúcese un descenso progresivo da importancia relativa das explotacións e cota galegas no total estatal a medida se incrementa o estrato de cota. No caso do estrato de menos de 25.000 kg, o número de gandeiros de vacún de leite representa o 72,3% do total estatal, e o volume de cota o 67,3%, fronte ó 12,8% e 9,6%, respectivamente, no caso do estrato de cota de máis de 300.001 quilogramos.

Un último aspecto a considerar á hora de analiza-la cota láctea é o correspondente ós movementos de cota en Galicia: transferencias, cesións temporais e abandonos de cota. O **cadro 3.2.28.** reflicte a evolución das transferencias de

CADRO 3.2.27.

Cotas lácteas nas CC.AA no período 2002-03: distribución segundo estratos

	< 25.000kg		25.001kg - 50.000kg		50.001kg - 75.000kg		75.001kg - 200.000kg		200.001kg - 300.000kg		>300.001kg		Total	
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Andalucía	150	9,7	107	6,9	69	4,5	472	30,5	300	19,4	448	29,0	1.546	100
Nº gandeiros	1.710	0,4	4.028	0,9	4.273	0,9	67.714	14,8	72.241	15,8	307.625	67,2	457.591	100
Cota (t)	9	4,2	15	7,0	15	7,0	52	24,3	41	19,2	82	38,3	214	100
Aragón	84	0,1	571	0,6	933	1,0	6.625	7,3	10.150	11,2	72.618	79,8	90.981	100
Nº gandeiros	1.347	21,1	1.193	18,6	842	13,2	2.111	33,0	586	9,2	318	5,0	6.397	100
Cota (t)	18.524	2,8	44.085	6,7	51.989	7,9	263.171	40,1	140.669	21,4	137.563	21,0	656.001	100
Baleares	2	0,5	21	5,6	21	5,6	125	33,2	92	24,4	116	30,8	377	100
Nº gandeiros	35	0,0	821	0,8	1.258	1,2	17.482	16,9	22.905	22,1	61.014	58,9	103.515	100
Cota (t)	539	13,5	596	14,9	544	13,6	1.591	39,9	385	9,7	333	8,4	3.988	100
Nº gandeiros	7.828	1,5	21.875	4,2	33.574	6,4	199.506	38,2	92.349	17,7	167.670	32,1	522.802	100
Cota (t)	83	12,9	80	12,5	66	10,3	155	24,2	69	10,8	188	29,3	641	100
Gastela A Mancha	996	0,5	3.045	1,6	4.041	2,1	19.997	10,3	16.706	8,6	148.496	76,8	193.281	100
Nº gandeiros	900	16,5	968	17,7	743	13,6	1.715	31,4	474	8,7	657	12,0	5.457	100
Cota (t)	13.159	1,6	36.289	4,4	45.907	5,5	210.702	25,3	115.006	13,8	410.951	49,4	832.014	100
Cataluña	75	4,6	102	6,2	110	6,7	430	26,3	250	15,3	666	40,8	1.633	100
Nº gandeiros	998	0,2	3.842	0,6	6.757	1,1	56.939	9,3	62.629	10,3	478.190	78,5	609.355	100
Cota (t)	71	20,2	55	15,7	47	13,4	125	35,6	31	8,8	22	6,3	351	100
Estremadura	908	2,2	1.986	4,8	2.835	6,9	15.483	37,6	7.760	18,8	12.217	29,7	41.189	100
Nº gandeiros	9.227	35,3	4.831	18,5	3.285	12,6	7.105	27,2	1.169	4,5	498	1,9	26.115	100
Cota (t)	101.994	5,5	176.218	9,4	202.495	10,8	873.180	46,7	277.115	14,8	237.138	12,7	1.868.140	100
Madrid	9	4,6	13	6,7	13	6,7	41	21,0	27	13,8	92	47,2	195	100
Nº gandeiros	96	0,1	479	0,5	812	0,9	5.180	5,7	6.784	7,5	76.938	85,2	90.289	100
Cota (t)	6	11,3	5	9,4	2	3,8	11	20,8	5	9,4	24	45,3	53	100
Rexión de Murcia	64	0,2	176	0,6	115	0,4	1.395	4,5	1.328	4,3	28.003	90,1	31.081	100
Nº gandeiros	53	10,6	57	11,4	38	7,6	130	25,9	57	11,4	166	33,1	501	100
Cota (t)	857	0,5	2.176	1,3	2.354	1,4	16.963	9,8	13.937	8,0	137.003	79,1	173.280	100
País Vasco	287	20,0	210	14,7	159	11,1	399	27,9	129	9,0	248	17,3	1.432	100
Nº gandeiros	4.144	1,7	7.457	3,0	9.842	3,9	50.923	20,3	31.581	12,6	146.293	58,5	250.240	100
Cota (t)	8	17,4	2	4,3	0	0,0	12	26,1	4	8,7	20	43,5	46	100
A Ríoxa	69	0,4	54	0,3	0	0,0	1.631	8,9	1.069	5,8	15.591	84,7	18.414	100
Nº gandeiros	4	6,3	5	7,9	5	7,9	15	23,8	8	12,7	26	41,3	63	100
Cota (t)	46	0,1	215	0,5	299	0,7	1.920	4,3	1.903	4,2	40.537	90,2	44.920	100
C. Valenciana	12.770	26,1	8.260	16,9	5.959	12,2	14.489	29,6	3.627	7,4	3.904	8,0	49.009	100
Nº gandeiros	151.512	2,5	303.317	5,1	367.484	6,1	1.808.801	30,2	874.132	14,6	2.477.847	41,4	5.983.093	100
Cota (t)														
Total														

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

CADRO 3.2.28.

Transferencias de cota 1998/99 - 2001/02

	Con explotación		Sen explotación		Entre CC.AA.		Totais	
	Número	Volumen (entoneladas)	Número	Volumen (entoneladas)	Número	Volumen (entoneladas)	Número	Volumen (entoneladas)
1998/99	1.307	60.245,8	2.305	31.566,2	15	242,2	3.627	92.054,3
1999/00	1.376	74.566,5	2.319	42.130,9	3	155,2	3.698	116.852,6
2000/01	1.015	69.799,8	3.580	60.118,8	7	224,7	4.602	130.143,4
2001/02	910	70.982,4	1.583	28.813,9			2.493	99.796,4
Total	4.608	275.594,6	9.787	162.629,9	25	622,2	14.420	438.846,6

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Subdirección Xeral de Explotacións Agrarias

CADRO 3.2.29.

Cesións temporais de cota de leite 1998/99 - 2001/02

	Número	Volumen (entoneladas)
Campaña 1998/99	376	5.878,8
Campaña 1999/00	428	6.572,1
Campaña 2000/01	335	7.039,6
Campaña 2001/02	227	5.476,9
Totais	1.366	24.967,3

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Subdirección Xeral de Explotacións Agrarias

CADRO 3.2.30.

Abandonos de cota de leite 1998/99 - 2001/02

	Beneficiarios	Aprobadas cota (entoneladas)	Subvención (en miles de €)
Campaña 1998/99	1.644	29.686,9	9.473,5
Campaña 1999/00	728	12.166,3	3.965,6
Campaña 2000/01	463	12.014,5	4.414,8
Campaña 2001/02	424	11.646,5	3.588,5
Campaña 2002/03	137	4.274,0	1.109,1
Totais	3.396	69.788,2	22.551,5

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Subdirección Xeral de Explotacións Agrarias

cota no período comprendido entre as campañas 1998/99 e 2001/02. Nas catro campañas o número de transferencias ascendeu a 14.420, das que 9.787 corresponden a transferencias sen explotación e 4.608, a transferencias con explotación. O volume total das mesmas foi de 438.846,6 toneladas (275.594,6 toneladas corresponden a transferencias con explotación e 162.629,9 a transferencias sen explotación). As transferencias entre comunidades autónomas foron 25 e a cantidade transferida ascendeu a 622,2 toneladas.

En relación ás cesións temporais de cota de leite, o **cadro 3.2.29.** reflicte que nas catro campañas mencionadas o número de cesións tempo-

rais ascendeu a 1.366, e o volume de cota a 24.967,3 toneladas.

O **cadro 3.2.30.** amosa a evolución do abandono de cota de leite. O volume total da subvención nas últimas cinco campañas ascendeu a 22.551,5 miles de euros e o número de beneficiarios, a 3.396. A cantidade total de cota de leite aprobada acadou as 69.788,2 toneladas.

Ó longo do ano 2002 rexístrase un descenso do **prezo total medio do leite**, que pasa dos 32,20 euros por cada cen litros de 2001 ós 29,47 euros de 2002. Esta caída rexístrase tamén no caso do leite frío como do leite quente, que rexistra un descenso de 2,76 euros e 0,07 euros. O

CADRO 3.2.31.
Prezos medios do leite en Galicia 2001-02: distribución segundo estratos
2002

Estrato (1)	litros/mes	Prezo Total	Prezo Base	Total Primas	Materia Grasa	Materia Proteica	Bacterioloxía	Outras primas
(en euros/100l, sen IVE)								
LQ		20,32						
F1	< 2.000	23,57	22,40	1,17	0,22	-0,04	-0,63	1,62
F2	2.000 a 3.500	25,92	23,11	2,81	0,20	-0,08	-0,48	3,16
F3	3.500 a 6.000	27,35	24,84	2,51	0,38	0,01	-0,12	2,24
F4	6.000 a 10.000	29,50	24,71	4,80	0,56	0,12	0,19	3,93
F5	>=10.000	31,04	25,26	5,78	0,53	0,29	0,29	4,68
Total F1-F5		29,54	24,81	4,73	0,48	0,18	0,12	3,96
Prezo total		29,47						

2001

Estrato (1)	litros/mes	Prezo Total	Prezo Base	Total Primas	Materia Grasa	Materia Proteica	Bacterioloxía	Outras primas
(en euros/100l, sen IVE)								
LQ		20,39						
F1	< 2.000	25,16	23,28	1,88	0,20	-0,05	-0,15	1,88
F2	2.000 a 3.500	28,66	24,57	4,09	0,11	-0,15	-0,17	4,29
F3	3.500 a 6.000	30,08	25,49	4,60	0,27	-0,08	-0,00	4,41
F4	6.000 a 10.000	32,39	25,69	6,69	0,51	0,04	0,40	5,75
F5	>=10.000	33,85	25,30	8,54	0,47	0,24	0,31	7,51
Total F1-F5		32,29	25,27	7,03	0,41	0,12	0,23	6,27
Prezo total		32,20						

(1) [LQ] Leite quente; [L1-L5] Leite frío. Cómpre salientar que as medias de "Prezo Total" son ponderadas
Fonte: IGE

CADRO 3.2.32.
Número de reses sacrificadas e produción de carne 2000-01
Número de reses

	2000		2001			
	Total	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Bovino	440.380	388.123	139.710	70.428	92.804	85.181
Ovino	72.501	80.553	9.471	8.351	49.240	13.491
Cabrún	31.902	22.578	19	1.421	20.946	192
Porcino	1.222.566	1.273.435	354.503	37.628	24.377	856.927
Equino	1.263	2.090	592	1.290	96	112
Aves (1)	64.136	67.624	3.248	10.293	30.478	23.605
Coellos (1)	4.617	4.528	1.189	-	-	3.339

Producción de carne

	2000		2001			
	Total	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
(en Tm)						
Bovino	88.462	79.060	29.627	14.699	18.734	15.999
Ovino	601	640	85	74	373	109
Cabrún	196	139	0	9	128	1
Porcino	94.388	101.096	27.722	3.205	1.817	68.353
Equino	174	243	55	167	11	10
Aves	132.248	145.586	5.233	24.868	65.965	49.520
Coellos	5.376	5.265	1.414	-	-	3.851

(1) en miles

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estadística agraria 2001

cadro 3.2.31. reflicte que este descenso dos prezos prodúcese tanto no caso do prezo base do leite como do prezo medio total das materias primas.

Finalmente, o **cadro 3.2.32.** amosa a produción de carne por tipos. Atendendo ó número de reses sacrificadas, salienta o sector porcino, 1.273.435 porcinos sacrificados (un 4,2% máis que

no ano anterior), seguido do gando bovino, con 388.123 reses (un 11,9% inferior a 2000).

Atendendo á súa desagregación provincial, Pontevedra destaca no eido do gando porcino ó acoller o 67,3% do total de reses sacrificadas en 2001, así como no caso dos coellos (o 73,7% do total). No caso do gando bovino, salienta a provincia de A Coruña, que acolle o 36,0% do total

de sacrificios. Ourense, pola súa banda, é o primeiro produtor de gando ovino e cabrún, dos que abrangue o 61,1% e 92,8% do total de reses sacrificadas, respectivamente.

En termos do número de toneladas producidas, no ano 2001 hai que salientar que no caso do gando porcino a produción medrou un 7,1% para situarse nas 101.096 toneladas, en tanto que no caso do gando bovino, a produción acadou as 79.060 toneladas, un 10,6% menos que en 2000.

Do mesmo xeito que no caso da agricultura, cómpre facer referencia ás principais producións dos produtos con distintivo de calidade. Tal e como reflicte o **cadro 3.2.22.**, no subsector gandeiro hai catro produtos con distintivo de calidade: tenreira, lacón, queixo e mel.

Subsector mar-industria

Segundo a contía dos programas dedicados á pesca que están recollidos nos Presupostos Xerais da Xunta, **cadro 3.2.33.**, os dous programas máis importantes son, ó igual que no ano anterior, os referidos á “reestructuración e renovación da flota pesqueira”, con 34.921,8 miles de euros (un 0,1% menos que en 2001), e o de “transformación, conservación e comercialización dos produtos mariños”, con 33.847,9 miles de euros (un 10,1% máis que no ano anterior). Estes dous programas acollen o 44,5% do presuposto da Consellería de Pesca no ano 2002, un punto porcentual menos que en 2001.

O primeiro programa comprende as accións a realizar pola Consellería no que respecta ó financiamento de investimentos privados á reestructuración, renovación e modernización da flota de cara á consecución dunha flota artesanal e de altura moderna e segura adaptada ós recursos dispoñibles e ás necesidades futuras derivadas da xestión racional dos recursos pesqueiros (a chamada “pesca responsable”).

O programa “transformación, conservación e comercialización de produtos mariños” ten entre os seus obxectivos, potencia-la competitividade das empresas do sector mediante a concesión de subvencións de capital que auxilién o financiamento de investimentos encamiñados á

racionalización dos procesos productivos, á utilización de especies novas ou infrautilizadas, etc., así como ó establecemento de novos centros de traballo en zonas socioeconomicamente en declive que permitan a creación de emprego. Asemade, céntrase tamén no achegamento de novas tecnoloxías e na formación dos traballadores para a súa adaptación ós cambios producidos.

• Producción

Tendo en conta os datos do Servicio de Información Pesqueira, nas 26 primeiras semanas do ano 2002 (último dato publicado) a produción total acumulada ascendeu a 60.10,6 miles de kg., sendo o seu valor en primeira venda de 157,3 millóns de euros. Comparado co mesmo período do ano anterior, a produción descendeu un 13,2% (9.144,0 miles de kg.) en tanto que a produción o fixo nun 6,5% (10,9 millóns de euros).

Atendendo á desagregación segundo grandes grupos de especies, os “peixes” representan o 83,2% da produción e o 71,9% do valor total en primeira venda. Séguenlle en importancia a produción de cefalópodos, que supoñen o 8,2% da produción pesqueira e o 6,8% do seu valor, e os bivalvos, co 6,8% da produción e o 15,3% do valor en primeira venda.

Comparado cos datos do ano anterior, o **cadro C.3.14.** (*Producción pesqueira 2002: distribución segundo grandes grupos de especies*) reflicte un descenso do 19,7% da produción de peixes (12.249,3 miles de quilogramos) que provoca unha caída do seu valor do 16,2% (21.826,3 miles de euros). Pola contra, a produción de bivalvos case se duplica (medra un 93,1%), incrementándose o seu valor un 74,9%.

• Emprego

O número de persoas ocupadas no sector pesqueiro galego descendeu ó longo do ano 2002, pasando dos 36,9 miles de persoas de 2001 ós 29,2 miles de ocupados do ano 2002. Neste ano, o peso relativo da ocupación do subsector pesqueiro no total galego reduciuse oito décimas ata situarse no 2,7%. A provincia de Pontevedra acolle a 17,5 miles de persoas ocupadas neste sub-

CADRO 3.2.33.
Presupostos consolidados da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos 2002-03: distribución dos créditos por programas

	2001	2002	02/01
	(en miles de €)		(%)
Ensinanzas pesqueiras	4.007,5	3.878,7	-3,2
Formación Profesional F.S.E.	3.491,9	4.067,1	16,5
Protección e mellora do medio ambiente	1.723,1	1.665,9	-3,3
Protección e mellora do medio natural marítimo	2.949,8	2.338,2	-20,7
Dirección e Servizos Xerais de Pesca	11.574,3	12.483,4	7,9
Promoción cooperativa e social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	7.370,2	8.812,5	19,6
Promoción cooperativa e social e divulgación da tecnoloxía pesqueira. FSE	1.874,6	1.490,8	-20,5
Ordenación, reestruturación, fomento e mellora da produción pesqueira de cultivos mariños	14.285,5	21.733,0	52,1
Regulación das producións e dos mercados pesqueiros	540,9	535,9	-0,9
Plan galego de investigación e desenv. tecnolóxico	4.064,0	3.589,8	-11,7
Elab. e difusión estatística	68,5	-	-100,0
Medio mariño	1.160,0	1.181,9	1,9
Desenvolvemento sostible da explotación dos recursos mariños	16.728,6	17.257,7	3,2
Transformación, conserv. e comerc. dos produtos mariños	30.748,4	33.847,9	10,1
Promoción de produtos pesqueiros e fomento da calidade	3.758,1	1.337,0	-64,4
Equipamentos pesqueiros	4.688,5	4.953,2	5,6
Reestruturación e renovación da flota pesqueira	34.963,9	34.921,8	-0,1
Servizos ás actividades marítimas	540,9	480,0	-11,3
Total	144.538,6	154.574,8	6,9

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

CADRO 3.2.34.
Complexo mar-industria 2001: actividades que comprende o grupo

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
	(en millóns de €)					
Extracción pesqueira e actividades relacionadas	236	540,45	199,00	47,49	738,11	23
Acuicultura	36	85,04	25,84	13,27	139,51	15
Elab., manip., depós. e conservación de pescado	84	1.552,00	226,63	47,83	1.057,10	122
Almacenes frigoríficos de depósito	23	95,55	26,59	9,83	143,97	26
Distribución maiorista de pescados e mariscos	361	2.156,14	117,37	35,97	1.052,89	10
Distribución minorista de pescados e mariscos	15	19,81	2,40	0,37	6,69	10
Total	755	4.448,99	597,83	154,75	3.138,26	27
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas (%)	5,9	9,7	6,5	6,5	8,8	

Fonte: Ardán

sector (59,9% da poboación galega dedicada á pesca) e A Coruña acolle un total de 9,7 miles de ocupados (33,2% dos ocupados na pesca).

Atendendo ós datos da Seguridade Social, o número de traballadores en alta laboral no Réxime especial do mar en 2002 foi de 29.764 persoas (o 3,2% dos traballadores en alta laboral en Galicia), dos que 20.079 persoas o están na provincia de Pontevedra. Comparado co ano anterior, prodúcese unha caída do 1,8% no número total altas laborais neste réxime.

• Indicadores empresariais

Tal e como reflicte o **cadro 3.2.34.**, o subsector mar-industria está constituído, seguindo a

metodoloxía empregada polo Ardán, por un total de 755 empresas que presentan un emprego medio de 27 traballadores por empresa, segundo os datos facilitados polas mesmas. Os seus ingresos de explotación ascenderon a 4.449,0 millóns de euros (o 9,7% do total galego) e xeraron un VEB total a custo de factores de 597,8 millóns de euros (o 6,5%).

O devandito cadro reflicte que o grupo de actividades relacionadas coa distribución de peixes e mariscos é o que engloba o maior número de empresas (376 empresas) e o que presenta o maior volume de ingresos de explotación, con 2.175,9 millóns de euros (o 48,9% dos ingresos de explotación totais do subsector). Comparado co resto das actividades englobadas neste subsec-

CADRO 3.2.35.

Complexo mar-industria 2000-01: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)		2001		
Vigo	152,94		157,03		2,7
Ribeira	36,48		44,31		21,5
Cangas	33,71		34,04		1,0
Carballo	28,62		33,20		16,0
A Coruña	27,97		31,12		11,3
Redondela	28,27		28,10		-0,6
Pobra do Caramiñal	20,17		25,47		26,3
Marín	22,77		25,33		11,2

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.36.

Evolución da actividade no complexo mar-industria 2000-01: ingresos, custos e resultados

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	
Ingresos de explotación	3.921,79	100	4.448,99	100	13,4
Consumo e outros gastos de explotación	3.372,40	85,99	3.851,16	86,56	14,2
Valor engadido bruto a custo dos factores	549,39	14,01	597,83	13,44	8,8
Gastos de persoal	344,09	8,77	382,58	8,60	11,2
Resultado económico bruto da explotación	205,30	5,23	215,25	4,84	4,8
Amortizacións	98,66	2,52	110,03	2,47	11,5
Resultado económico neto da explotación	106,64	2,72	105,22	2,36	-1,3
Resultado financeiro	-37,00	-0,94	-43,11	-0,97	-16,5
Ingresos financeiros	44,34	1,13	43,64	0,98	-1,6
Gastos financeiros	81,34	2,07	86,75	1,95	6,7
Resultado de actividades ordinarias	69,64	1,78	62,11	1,40	-10,8
Resultado de actividades extraordinarias	29,93	0,76	23,60	0,53	-21,2
Resultado antes de impostos	99,57	2,54	85,70	1,93	-13,9
Impostos	31,06	0,79	32,52	0,73	4,7
Resultado neto do exercicio	68,50	1,75	53,19	1,20	-22,4
Cash-flow	163,53	4,17	154,75	3,48	-5,4

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.37.

Evolución do investimento e do financiamento no complexo mar-industria 2000-01

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	
Activo total	2.755,53	100	3.138,26	100	13,9
Activo fixo (neto)	1.177,61	42,74	1.300,68	41,45	10,5
Gastos amortizables	7,95	0,29	6,38	0,20	-19,7
Inmovilizado inmaterial	40,41	1,47	44,41	1,42	9,9
Inmovilizado material	771,47	28,00	815,47	25,98	5,7
Outro inmovilizado	356,56	12,94	433,85	13,82	21,7
Outro activo fixo	1,22	0,04	0,57	0,02	-53,0
Circulante neto	1.577,92	57,26	1.837,58	58,55	16,5
Existencias	423,24	15,36	564,09	17,97	33,3
Debedores	925,52	33,59	1.030,68	32,84	11,4
Tesourería	112,70	4,09	105,46	3,36	-6,4
Outro activo circulante	116,46	4,23	137,35	4,38	17,9
Fontes de financiamento	2.755,53	100,00	3.138,26	100,00	13,9
Financiamento permanente	1.431,65	51,96	1.545,36	49,24	7,9
Fondos propios	825,82	29,97	899,25	28,65	8,9
Recursos alleos I/p	418,81	15,20	438,05	13,96	4,6
Ingresos distribuídos en varios exercicios	187,02	6,79	208,07	6,63	11,3
Acreedores a curto prazo	1.323,88	48,04	1.592,90	50,76	20,3
Fondo de rotación	254,04	9,22	244,67	7,80	-3,7

Fonte: Ardán

Complexo mar-industria 2000-01: estudo económico-financieiro
Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	11,24	9,04	14,63	26,83	10,18	18,67	1,52	3,19	0,91	1,06	2,99	3,47
2000	5,01	7,94	14,89	26,82	10,33	18,81	1,53	3,04	0,89	1,01	3,09	3,40

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	5,04	6,14	2,19	3,44	1,72	1,77	10,68	15,22	2,35	2,48	1,66	2,40
2000	4,85	6,00	2,27	3,34	1,74	1,80	10,70	15,77	2,22	2,30	1,71	2,53

Fonte: Ardán

tor, este é o grupo de actividades con menor emprego medio por empresa segundo os seus propios datos.

En termos do VEB xerado, os grupos de actividades máis importante corresponden ós de extracción pesqueira e actividades relacionadas (236 empresas) e as de elaboración, manipulación e conservación de pescado (84 empresas). En conxunto, estas empresas acollen o 71,2% do VEB total xerado polo subsector.

O principal **núcleo de localización** segundo ó valor engadido bruto a custo de factores xerado polas empresas, **cadro 3.2.35.**, é Vigo, que tras unha medra do 2,7% respecto ó ano anterior, acadou un total de 157,0 millóns de euros (o 26,3% do VEB xerado polo subsector mar-industria). Séguelle en importancia Ribeira, cun valor engadido bruto xerado de 44,3 millóns de euros, un 21,5% máis que en 2000.

A **conta de explotación** agregada das 755 empresas deste subsector, **cadro 3.2.36.**, reflicte que en 2001 as empresas do subsector mar-industria consideradas no seu conxunto presentaron unha caída do seu resultado neto do exercicio do 22,4% para situarse nos 53,2 millóns de euros. O resultado antes de impostos descendeu un 13,9%, acadando os 85,7 millóns de euros.

O resultado de actividades ordinarias caeu no ano 2001 un 10,8% respecto ó ano precedente, para acadalos 62,1 millóns de euros, o que significa o 1,4% dos ingresos de explotación, que medraron un 13,4% respecto ó ano 2000. O VEB a custo de factores experimentou unha medra do 8,8%, polo que a súa importancia relativa nos ingresos de explotación descendeu dende o 14,0% de 2000 ata o 13,4% de 2001.

En relación ó estudo do **balance agregado** das empresas deste sector, o **cadro 3.2.37.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 13,3% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 244,7 millóns de euros, un 3,7% inferior ó existente o ano anterior. O 86,7% restante está financiado polos acredores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 49,2% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 8,9% respecto ó ano anterior, supoñen o 28,7% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 4,6%, cun peso relativo do 14,0% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 3.138,3 millóns de euros, un 13,9% superior ó valor de 2000, dos que 1.300,7 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 10,5% superior res-

Achega do subsector forestal á produción final agraria 2000

	Producción total	Reemprego no sector agrario (en miles de €)	Contribución á produción final agraria
A Coruña	102.407,4	4.310,4	98.097,0
Lugo	121.053,4	11.590,8	109.462,6
Ourense	25.079,6	4.946,7	20.133,0
Pontevedra	61.479,7	1.518,5	59.961,2
Total	310.020,1	22.366,4	287.653,8

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estadística agraria 2001

pecto ó ano anterior). Os 1.837,6 millóns restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 16,5% en relación a 2000.

No que ó **estudio económico e financeiro** se refire, o **cadro 3.2.38.** reflicte unha aceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, así como unha caída respecto ós ingresos do VEB e dos gastos de persoal. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é 2,2 puntos superior, namentres que é 12,2 puntos inferior no caso da evolución do VEB sobre os ingresos.

O devandito **cadro 3.2.38.** amosa a medra da rendibilidade económica no ano 2001, permanecendo practicamente constante a rendibilidade financeira antes de impostos. O custo da débeda pasa do 2,22 ós 2,35% de 2001.

Subsector silvicultura madeira

A produción total do subsector silvicultura-madeira ascendeu no ano 2000 a 310.020,1 miles de euros, dos que 287.653,8 corresponden á achega á produción final (un 5,8% superior ó rexistrado no ano anterior). En termos monetarios, o **cadro 3.2.39.** reflicte que Lugo e A Coruña son as que presentan unha maior produción total, con 121.053,4 e 102.407,4 miles de euros, respectivamente. Estas dúas provincias acollen máis do 70% da produción total e da produción final do subsector forestal.

O **cadro 3.2.40.** reflicte a produción de madeira atendendo a súa distribución por especies. En Galicia, a produción no ano 2001 ascendeu a 5.196,1 miles de metros cúbicos con corti-

za (un 9,4% inferior ó producido en 2000), dos que o 52,8% correspondeu a especies frondosas e o restante 47,2% ás coníferas. As especies máis importantes en canto á súa produción se refire son o eucalipto e o piñeiro pinaster, que representan o 49,1% e 36,8%, respectivamente.

A provincia de Lugo acolle o 42,4% da produción total de madeira de Galicia, seguida de A Coruña e Pontevedra, co 36,9% e 14,3%. Atendendo á desagregación segundo especies, cómpre salientar que nas provincias de Ourense e Lugo predomina a produción correspondente ás coníferas, co 87,3% e 57,2% da súa produción, respectivamente, namentres que nas provincias de A Coruña e Pontevedra, o predominio corresponde ás especies frondosas, que representan o 69,3% e 57,9% da súa produción, respectivamente.

Atendendo ó destino da produción de madeira, o **cadro 3.2.41.** reflicte que a meirande parte da produción corresponde a madeira para trituración, co 68,7%, seguida do destino de toros, co 28,2%. Este predominio prodúcese en tódalas provincias galegas fluctuando entre os 74,1% de A Coruña e os 54,6% de Pontevedra.

No concernente á **produción de leña**, esta ascendeu no ano 2001 a 791.810 estéreos (un estéreo equivale á que pode colocarse, apilada, no espazo dun metro cúbico), dos que 212.729 corresponden a coníferas, 156.184 ás quercíneas e 422.897 estéreos a “outras frondosas”. Comparado co ano anterior, a produción de leña descendeu nun 34,0% (407.226 estéreos menos).

Atendendo á súa distribución provincial, o **cadro 3.2.42.** amosa que Lugo, cunha produción

CADRO 3.2.40.
Producción de madeira e leña 2001: distribución segundo especies

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total Galicia
	(en m ³ con cortiza)				
Coníferas	588.187	1.261.212	289.864	313.654	2.452.917
Piñeiro silvestre	15	17.262	11.053	720	29.050
Piñeiro pinaster	472.415	871.744	270.534	298.887	1.913.580
Piñeiro radiata	115.663	370.034	8.277	12.462	506.436
Outros	94	2.172	-	1.585	3.851
Fronzosas	1.326.564	943.146	42.281	431.156	2.743.147
Bidueiro	-	-	3.150	-	3.150
Castañeiro	-	-	16.320	-	16.320
Carballo	12.184	62.742	4.856	9.902	89.684
Eucalipto	1.302.856	823.813	9.836	415.857	2.552.362
Outras fronzosas	11.524	56.591	8.119	5.397	81.631
Total madeira	1.914.751	2.204.358	332.145	744.810	5.196.064

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

CADRO 3.2.41.
Producción de madeira 2001: distribución segundo destino industrial

	Toros		Madeira para trituración		Redondos	Outros usos	Total
	Para serra e travesas	Para chapas	Para taboleiros	Para Pastas	Pexas de mina		
	(en m ³ sen cortiza)						
A Coruña	339.798	28.233	300.613	913.176	-	56.106	1.637.926
Lugo	477.634	60.538	544.193	703.194	-	53.379	1.838.938
Ourense	86.743	13.913	115.859	46.456	-	6.127	269.098
Pontevedra	111.400	37.200	87.564	100.600	-	7.613	344.377
Total	1.015.575	139.884	1.048.229	1.763.426	-	123.225	4.090.339

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

CADRO 3.2.42.
Producción de leña 2001: distribución segundo grupos de especies

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
	(en estéreos)				
Total	73.918	601.327	32.870	83.695	791.810
Coníferas	39.561	127.058	20.290	25.820	212.729
Quercineas	20.956	107.916	8.352	18.960	156.184
Outras fronzosas	13.401	366.353	4.228	38.915	422.897
01/00 (%)	-85,6	49,8	-52,0	-61,4	-34,0

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2000

CADRO 3.2.43.
Prezos do subsector forestal 2000-01

	2000				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
	(€/m ³)				
Piñeiro pinaster	23,49	24,64	24,64	23,49	24,07
Piñeiro radiata	23,49	24,64	24,64	23,49	24,07
Eucalipto	29,95	29,25	29,25	29,95	29,60
	2001				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
	(€/m ³)				
Piñeiro pinaster	23,82	25,79	25,84	23,82	24,82
Piñeiro radiata	23,82	25,79	25,84	23,82	24,82
Eucalipto	30,20	33,45	30,65	30,20	31,13

Fonte: Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, Anuario de estatística agraria 2001

de 601.327 estéreos, é a provincia que acolle a meirande parte da produción galega, o acolle-lo 75,9% da mesma. Comparado coa produción do ano anterior, cómpre salientar que Lugo é a única provincia que rexistra unha medra da produción de leña, ó medra-la mesma un 49,8% (199.959 estéreos máis). Pola contra, a provincia que presenta a maior caída da produción é A Coruña, cun descenso da produción do 85,6% (438.473 estéreos menos).

• ***Evolución dos prezos da madeira***

Outro aspecto a ter en consideración á hora de analiza-la situación do subsector forestal é o relacionado cos prezos da madeira. A análise dos mesmos se realiza a partir dos datos recollidos no *Anuario de estadística agraria 2001*.

O **cadro 3.2.43**. amosa unha medra dos prezos correspondentes ás tres especies consideradas, sendo a máis destacada a experimentada no caso do eucalipto, onde o prezo paso dos 29,60 euros por metro cúbico de 2000 ós 31,13 euros por metro cúbico do ano 2001. No caso do piñeiro pinaster e piñeiro radiata, o prezo do metro cúbico en 2001 ascendeu a 24,82 euros, sendo de 24,07 euros no ano anterior.

• ***Cluster da madeira***

Atendendo ós datos do Cluster da madeira de Galicia, a industria forestal xerou no último ano preto de 17.000 empregos directos e presentou unha facturación duns 1.520 millóns de dólares. O subsector que presentou a maior facturación correspondeu ó de “taboleiros e chapas”, con 495 millóns, seguido polo de “carpintería e mobiliario”, con 405 millóns, “explotacións forestais”, con 235 millóns, e os de “papel e cartón” e “serradoiros”, con 210 e 175 millóns, respectivamente.

Segundo as estimacións do cluster da madeira, o volume total de madeira consumida pola industria de primeira transformación en Galicia situase en torno ós 5,9 millóns de metros cúbicos ó ano. Atendendo ó seu destino, un 46,7% corresponden ás 473 empresas de serrado, un 36,5% ás 25 plantas de taboleiros e chapas, e o 16,8% restante, á planta de pasta de papel.

Dentro da cadea da madeira, solo un 12% da produción de taboleiros, un 13% da madeira serrada e un 5% da pasta de celulosa, sofren posteriores transformacións na cadea da madeira de Galicia.

A industria de segunda transformación é a que conta co maior número de empresas na cadea. O subsector de carpintería, ebanistería e moble está formado por unhas 1.603 empresas de carpintería e 1.142 empresas de mobiliario. No seu conxunto facturan 420,7 millóns de euros ó ano e das emprego a preto de 10.000 persoas. Estas empresas caracterízanse polo seu elevado minifundismo xa que 9 de cada 10 empresas son artesanais.

• ***Indicadores empresariais: Ardán***

O subsector silvicultura-madeira está constituído, seguindo a metodoloxía empregada por Ardán, por 825 empresas, **cadro 3.2.44**., que presentan un emprego medio de 19 traballadores por empresa, segundo os seus propios datos. Estas empresas tiveron uns ingresos de explotación de 2.090,5 millóns de euros (o 4,5% do total galego) e xeraron un VEB total a custo de factores de 436,2 millóns de euros (o 4,7%).

O devandito cadro reflicte que os grupos de actividades directamente relacionados coa produción ou fabricación, 454 empresas en 2001, acollen o 64,7% dos ingresos de explotación e xeran o 72,6% do VEB a custo de factores deste subsector. Dentro destas actividades salientan as 16 empresas dedicadas á fabricación de chapas, taboleiros, aglomerados e fibras, que presentan uns ingresos de explotación de 652,6 millóns de euros (o 31,2% dos ingresos totais deste subsector) e un VEB de 121,7 millóns de euros (o 27,9% do VEB total), sendo o seu emprego medio de 150 traballadores por empresa.

En termos do número de empresas, as actividades de distribución polo miúdo de mobles e as de distribución por xunto de madeiras e chapas son as máis importantes, con 172 e 136 empresas, respectivamente. Estas 308 empresas, en conxunto, xeran un valor engadido bruto a custo de factores de 89,4 millóns de euros, o 20,5% do VEB total xerado neste subsector.

CADRO 3.2.44.
Complexo silvicultura-madeira 2001: actividades que comprende o grupo

Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio	
(en millóns de €)						
Explotación de zonas de madeira	6	5,22	1,25	0,19	2,93	12
Aserrado e preparación da madeira	112	161,06	35,07	8,32	125,81	14
Fabricantes de papel, artigos de papel e cartón	24	82,21	19,26	5,75	74,72	25
Fabr. de chapas, taboleiros, aglomerados e fibras	16	652,57	121,68	59,72	675,20	150
Fabr. de estruct. de madeira e pezas de carpint.	142	199,01	55,87	11,68	167,01	17
Fabricantes de mobles	107	187,44	64,40	12,46	141,91	27
Fabricación doutros productos de madeira	33	40,59	10,52	1,99	28,94	16
Fabricación de colchóns	7	14,04	5,87	2,02	15,61	33
Fabricación de persianas, toldos e visillos	7	10,29	2,96	0,41	7,36	20
Distribución maiorista de madeiras e chapas	136	424,06	57,56	21,58	318,15	16
Distribución maiorista de mobles	39	123,13	22,78	5,72	86,00	22
Distribución maiorista papel imprenta, industr. e uso pers.	10	9,05	1,58	0,30	4,23	4
Distribución minorista de mobles	172	168,12	31,85	5,49	111,41	9
Servicios forestais	14	13,66	5,56	1,33	9,00	15
Total	825	2.090,46	436,23	136,97	1.768,28	19
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas (%)	6,5	4,5	4,7	5,7	5,0	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.45.
Complexo silvicultura-madeira 2000-01: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	2000	2001	01/00
	(en millóns de €)		(%)
Santiago	78,72	81,07	3,0
A Coruña	29,59	32,66	10,4
Vigo	26,43	31,36	18,7
San Cibrao das Viñas	23,09	20,89	-9,5
Pontevedra	15,34	18,45	20,3
Lugo	14,54	15,18	4,4
Cambre	12,23	13,63	11,4
Mos	10,96	12,00	9,5

Fonte: Ardán

O principal **núcleo de localización** segundo ó valor engadido bruto a custo de factores xerado polas empresas, **cadro 3.2.45.**, é Santiago cun total de 81,1 millóns de euros, un 3,0% máis que no ano anterior, seguido de A Coruña, cun valor engadido bruto xerado de 32,7 millóns de euros, un 10,4% máis que en 2000.

A **conta de explotación** agregada das 825 empresas pertencentes a este subsector, **cadro 3.2.46.**, reflicte que no ano 2001 as empresas do subsector silvicultura-madeira consideradas no seu conxunto presentaron unha caída do seu resultado neto do exercicio do 1,7% para situarse nos 66,8 millóns de euros. O resultado antes de impostos rexistrou unha medra do 1,2%, acadando os 97,8 millóns de euros.

O resultado de actividades ordinarias no ano 2001 rexistrou un descenso do 2,9% respecto ó ano precedente, para acadalos 85,3 millóns de euros, o que significa o 4,1% dos ingresos de explotación, que medraron un 4,4% respecto ó ano precedente. O valor engadido bruto a custo de factores aumenta un 9,0%, polo que a súa importancia relativa no total dos ingresos de explotación medra dende o 20,0% de 2000 ata o 20,9% do 2001.

Asemade hai que salienta-lo empeoramento dos resultados financeiros, que pasan de -14,4 millóns de euros de 2000 ós -22,4 millóns de euros do 2001. Os gastos financeiros medran un 12,6% no ano 2001 respecto ó ano anterior (o seu peso relativo pasa do 2,0% ó 2,1% do ano 2001),

CADRO 3.2.46.

Evolución da actividade no complexo silvicultura-madeira 2000-01: ingresos, custos e resultados

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Ingresos de explotación	2.003,29	100	2.090,46	100	4,4
Consumo e outros gastos de explotación	1.603,10	80,02	1.654,23	79,13	3,2
Valor engadido bruto a custo dos factores	400,19	19,98	436,23	20,87	9,0
Gastos de persoal	227,85	11,37	255,20	12,21	12,0
Resultado económico bruto da explotación	172,34	8,60	181,02	8,66	5,0
Amortizacións	70,08	3,50	73,27	3,50	4,6
Resultado económico neto da explotación	102,27	5,10	107,76	5,15	5,4
Resultado financeiro	-14,38	-0,72	-22,42	-1,07	-55,9
Ingresos financeiros	24,78	1,24	21,67	1,04	-12,5
Gastos financeiros	39,16	1,95	44,09	2,11	12,6
Resultado de actividades ordinarias	87,88	4,39	85,34	4,08	-2,9
Resultado de actividades extraordinarias	8,84	0,44	12,50	0,60	41,4
Resultado antes de impostos	96,72	4,83	97,83	4,68	1,2
Impostos	28,83	1,44	31,08	1,49	7,8
Resultado neto do exercicio	67,89	3,39	66,76	3,19	-1,7
Cash-flow	133,32	6,66	136,97	6,55	2,7

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.47.

Evolución do investimento e do financiamento no complexo silvicultura-madeira 2000-01

	2000		2001		01/00
	(en millóns de €)	(%)	(en millóns de €)	(%)	(%)
Activo total	1.594,52	100	1.768,28	100	10,9
Activo fixo (neto)	723,30	45,36	817,22	46,22	13,0
Gastos amortizables	7,67	0,48	8,28	0,47	8,0
Inmovilizado inmaterial	39,07	2,45	44,16	2,50	13,0
Inmovilizado material	447,56	28,07	479,08	27,09	7,0
Outro inmovilizado	227,30	14,26	285,54	16,15	25,6
Outro activo fixo	1,70	0,11	0,15	0,01	-90,9
Circulante neto	871,22	54,64	951,06	53,78	9,2
Existencias	347,80	21,81	385,62	21,81	10,9
Debedores	439,51	27,56	478,09	27,04	8,8
Tesourería	50,09	3,14	51,44	2,91	2,7
Outro activo circulante	33,82	2,12	35,90	2,03	6,2
Fontes de financiamento	1.594,52	100,00	1.768,28	100,00	10,9
Financiamento permanente	844,18	52,94	921,69	52,12	9,2
Fondos propios	603,78	37,87	666,02	37,67	10,3
Recursos alleos l/p	211,37	13,26	223,93	12,66	5,9
Ingresos distribuídos en varios exercicios	29,04	1,82	31,74	1,79	9,3
Acreedores a curto prazo	750,34	47,06	846,59	47,88	12,8
Fondo de rotación	120,89	7,58	104,46	5,91	-13,6

Fonte: Ardán

Complexo silvicultura-madeira 2000-01: estudio económico-financiero
Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	4,66	9,04	23,89	26,83	17,63	18,67	3,23	3,19	1,47	1,06	3,46	3,47
2000	7,06	7,94	22,62	26,82	16,72	18,81	3,12	3,04	1,35	1,01	3,52	3,40

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
2001	5,69	6,14	3,54	3,44	1,67	1,77	11,65	15,22	3,12	2,48	2,56	2,40
2000	5,72	6,00	3,46	3,34	1,71	1,80	13,23	15,77	2,83	2,30	2,65	2,53

Fonte: Ardán

en tanto que os ingresos financeiros se reducen nun 12,5% (o peso relativo é do 1,0% fronte ó 1,2% do ano anterior).

En relación ó estudio do **balance agregado** das empresas deste sector, o **cadro 3.2.47.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 11,0% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 104,5 millóns de euros, un 13,6% inferior ó existente o ano anterior. O 89,0% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 52,1% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 10,3 respecto ó ano anterior, supoñen o 37,7% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 5,9%, cun peso relativo do 12,7% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 1.768,3 millóns de euros, un 10,9% superior ó valor de 2000, dos que 817,2 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 13,0% superior ó do ano anterior). Os 951,1 millóns de euros restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 9,2% en relación ó ano 2000.

No que ó **estudio económico e financeiro** se refire, o **cadro 3.2.48.** reflicte unha desacele-

ración no ritmo de crecemento dos ingresos, un aumento respecto ós ingresos do VEB e dos gastos de persoal e unha subida da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é 4,4 puntos inferior, sendo de 2,9 puntos porcentuais no caso da evolución do VEB sobre os ingresos.

O devandito **cadro 3.2.48.** amosa que a rendibilidade financeira antes de impostos presenta no 2001 un descenso respecto á de 2000, por mor, fundamentalmente, da medra do custo neto da débeda. Asemade, presenta unha caída do coeficiente de endebedamento. ■

